

Ingenyfüzet: „A dohánytermelő gazda időszerű tennivalói“.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. sz.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: MESHÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 17. szám.

Vasárnap, április 28.

A mezők szerencsétlensége.

Irtó: Buday Barna.

A hosszú, kemény tél kegyetlenül megcsufolta a vetéseinket. Ma sem tudjuk még bizonyosan, milyen nagy a fagykár, de vannak öreg emberek, akik azt állítják, hogy ilyen nagy pusztulást még nem értek meg. Ujabban általában gyakran csóválják a fejüket azok a bizonyos öreg emberek, akik tanuzni szoktak rendkívüli esetekben; melegnek, hidegnek, aszálynak, viharoknak olyan szélsőségei jelentkeztek az utóbbi

években, amelyenre az öreg tapasztalat se tud példát. És ki fizeti meg az időjárásnak ezt a szeszélyes kilengését? Mindig csak a gazda. Ezidén több száz ezer hold őszi vetést kell kiszántanunk és az elemi csapásnak ebben a rettenetes adójában még mindig nincs benne a további kockázat, a szárazság, a jégverés, a rovarkár és a legfalánkabb bogár, amely a késztermést emészti fel: a gabonaspekuláció.

A nagyeesedi „Faluszövetség“ zászlószentelési ünnepe.

Balról: Biró Gyuláné ref. tiszteletes neje, mint zászlóánya felkötö a szalagot. — Fehér Istvánné gazdálkodó neje, mint zászlóánya felkötö a szalagot.

Egy városi ismerősömmel beszélgetvén ezekről a siralmas dolgokról, ez így támadt rám:

— Elhiszem, hogy nagy bajban vagytok. Csak az a különös, hogy amióta az eszemet birom, mindig ugyanazt a verset zokogjátok, hogy télben nagyon hideg van, nyárban nagyon meleg van. A fagy és az aszály miatt való panasz örökösen visszatér, mint az ujhold. Időközben feltalálták már a rádiót, a repülőgépet s a technika megannyi csodáját, a gazda meg most is csak ott tart, hogy ugyszólván egész évi munkájának eredményét a májusi eső lapjára teszi fel. Folyton remegnie kell az országnak, hogy ne jöjjön rátok dér s a víz se sok, se kevés ne legyen, mert különben kész a szerencsétlenség. Micsoda unalmas dolog az, hogy a gazda ma is csak ott tart, ahol az öregapja! Hát nektek nincs haladás, hát ti már sohase fogjátok magatokat függetleníteni a természet szeszélyeitől? Ne vedd rossz néven, de én azt hiszem, hogy ugyancsak el vagytok maradva.

Igy gondolkozik a városi ember a gazdáról: s érti meg, hogy mikor a pilóta sikeresen megküzd a levegőóceán viharával, akkor a gazda az időjárás rossz eshetőségeivel szemben tehetetlenségre legyen kárhóztatva. Mi bizonyára a csizmánk szárában hordjuk az eszünket.

Pedig hát a gazda is harcra viszi a tudomány s a tapasztalat minden fegyverét. Tudósok és gyakorlati emberek egész serege dolgozik a vetőmagkiválasztáson s a házasságközvetítésnek és az iskolázásnak minden furfangját előveszik, hogy fagynak, szárazságnak, roszdának ellentálló magvakat termeljenek ki. A vetőmagnemesítés ujkori csodatételét mutatja annak a művészetnek, hogyan foghatja az emberi elme a természeti erőket a maga céljainak hámjába. Hanem hát a magvakba beletenyésztett képességeknek is határai vannak. Nemesített vetőmagunk van már légiószámra, de olyan magfejedelmet még nem sikerült előállítani, amely legyűrjön minden rossz időt s a kanadai telet és az afrikai nyarat egyaránt kibírja. Már pedig a mai időjárásunknak az az átka, különösen az Alföldön, hogy szeszélyesebb az el-kényeztetett asszony nál.

Ezért feltétlenül biztos mag éppen úgy nincs, mint olyan páncélos hajó, amely magánál a tengernél is hatalmasabb volna.

Való azonban, hogy a magyar gazda még a rendelkezésére álló biztosságot se használja ki kellően. Messze vagyunk mi attól, hogy minden vidékünk az odavaló magot vesse el. Mayer János földmivelésügyi miniszter mondotta egyik parlamenti beszédében, hogy nem kevesebb, mint négyszáz buzaféleséget termelünk. Ebből aztán két rossz származik. Egyik az, hogy rengeteg nem megfelelő mag kerül a földbe, a másik, hogy a termelt buzaegyveleget rendkívül nehéz eladni, mert a külföldi piacoknak egyöntetű áru kell. Amerika egy-egy buzaronájának akkora területén, mint az egész Magyarország, hat-nyolc-féle búzát termel; nálunk ahány dülő, annyi fajta.

Most hát az a földmivelésügyi kormány törekvése, hogy az egyes vidékeket kipróbált s odavaló fajták termelésére szorítsa. Ezzel az elemi károsodás csökkenteni, versenyképességünk nőni fog. Persze, ha olyan cudar telet kapunk, mint az idén volt s hozzá hótakaró nélkül, akkor a legedzettebb vetőmag virtusa is csődöt mond. Az elemi csapások ellen semmi-féle okosság sem mentheti meg a gazdát feltétlenül, még Amerikában sem. Ohio államban ezernégyszáz falusi templomot zártak be, mert a község lakói (mind farmernép) szedték a sátorfájukat s a mostoha mezőgazdasági viszonyok elől a városokba menekültek. Lám, vigasztalhat bennünket sivár helyzetünkben az a tudat, hogy másutt sem fenéig tejfel. Mert mennyi csalódást, nyomorúságot, pusztulást jelent az ezernégyszáz elnémított harang abban a gazdag államban, ahol a háboru után, ugyszólván, az egész világ aranya összegyűlt!

Herczeg Ferenc a békeszerződés revíziójáról.

A Magyar Revíziós Liga igazgatósága a mult hét szombatján Budapesten ülést tartott, amelyen Herczeg Ferenc, a Revíziós Liga elnöke, nagyszabásu programbejelentést mondott.

Herczeg Ferenc többek között hangsúlyozta, hogy a revízió ügye gyorsan érik és halad a megvalósulás felé. A Revíziós Liga a közeljövőben egyik tagját Londonba küldi, ahol az illető állandóan a magyarok nagy barátja, Rothermere lord közelében tartózkodhatik.

— Nem követelünk kiváltságokat a magyarság számára, mi csak annyit akarunk, hogy alkalmazzák azokat az elveket, amelyeket az évszázados fejlődés minden civilizált emberre nézve kötelezővé tett: *először a nemzetiségi elvet*, másodsorban a *népek örendelkezési jogát*. Beszédének további részében Herczeg Ferenc egységre szólította fel a revízióra törekvő nemzetet és felhívást intézett a közvéleményhez, hogy *faji, felekezeti és osztálykülönbség nélkül csatlakozzék mindenki a revíziós mozgalomhoz*. — Végül azzal fejezte be nagyszabásu beszédét, hogy *a magyar gondolat minden mesterkedés ellenére is győzni fog az erőszakkal szemben*.

A győnyörű beszéd után a hallgatóság sokáig ünnepelte Herczeg Ferencet.

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA“
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógszere.

„GAMMA“
hajszappan

tejesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt

FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

Schandl Károly dr. előadása a szövetkezetekről.

Az *Egységspárt* április hó 17-iki vitaestéjén Schandl Károly ny. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást, a szövetkezeti gondolat fejlődéséről.

Schandl Károly dr. előljáróban rövid történeti visszapillantást vetett a mozgalom keletkezésére, valamint fejlődésére, majd megállapította, hogy nagyrészt az agrár-szövetkezetek tevékenységének köszönhető, hogy a magyar mezőgazdaság válsága a XX. század első évtizedében fokozatosan megszűnt. A háború alatt a szövetkezetek sokoldalú és valóban közérdekű tevékenységet fejtettek ki a gazdatársadalom olesó hitelezésére, a fogyasztótömegek áruellátására és különösen a hadikölcsönök jegyzésére. Az Országos Központi Hitelszövetkezet és a hitelszövetkezetek közel 800 millió aranykorona értékű, az összes magyar szövetkezetek pedig mintegy másfél milliárd aranykorona értékű hadikölcsönjegyzéssel támogatták az államot. A két forradalom és a trianoni országosonkítás óriási veszteségeket okoztak az egész magyar szövetkezeti hálózatnak. Az OKH hitelszövetkezeti hálózatának kétharmadát veszítette el a pénzromlás a hitelszövetkezeteket legfontosabb erőforrástól, a tőkétől fosztotta meg. A törvényhozás erre fehatalmazta a pénzügyminisztert, hogy az OKH-t alapítványi üzletrészek jegyzésével támogassa.

A mezőgazdasági hitelélet fellendítése érdekében az OKH-nál a mai napig jegyzett állami üzletrészek összegére 16,300.000 pengő, de ezen összegből az OKH-nál csak 9,260.000 pengő maradt, mert 7,040.000 pengőt más szövetkezeti intézmények rendelkezésére bocsátott az OKH, állami megbízás folytán. Ezzel szemben az OKH 132 millió, a kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek pedig 120 millió kölcsönkihelyezéssel támogatják a magyar gazdatársadalmat. Miután azonban a rendelkezésre álló tőkék korántsem elégségesek a gazdatársadalom hitel-szükségeinek kielégítésére, az OKH a hitelszövetkezeti tőkék fokozása érdekében országos jellegű propagandát indított, melynek eredményeképpen a hitelszövetkezeti üzletrésztők a legutóbbi évben 7 és félmillió pengővel, a takarékbetétek pedig 3 és félmillió pengővel emelkedtek. A központ kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek száma jelenleg 1038, összesen 350.000 családdal.

Az Egységspárt ünnepi vacsorája Bethlen István gróf hivatalbalépésének nyolc éves évfordulója alkalmából.

Balról-jobbra: Vass József népjóléti miniszter, Pesthy Pál, az Egységspárt elnöke, Bethlen István gróf, Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter, Mayer János földmívelésügyi miniszter.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Schandl Károly dr. ezután részletesen ismertette a *Hangya-központ*, a *Gazdák Biztosító Szövetkezete*, a *Magyar Földhitelintézet* és a *Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete* szervezetét, mely utóbbi egy év alatt 54 millió pengő hosszulejáratu kölcsönt nyújtott a kisgazdáknak. Ujabb alakulás az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ*, mely a tej- és tejtermékek szövetkezeti uton való feldolgozását és értékesítését végzi. A *Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete* főleg a fővárosi tisztviselő osztály fogyasztási érdekeit szolgálja. Az *Iparosok Országos Központi Szövetkezete* az egyetlen szerv, amelynek hivatása a kisipar támogatása és fejlesztése. Az *Általános Fogyasztási Szövetkezet* Budapest és környékének ipari munkásságát látja el száz fiókban elsőrendű szükségleti cikkekkel.

A szövetkezeti mozgalom hatalmas fellendülése nem különleges magyar jelenség, mert külföldön a mozgalom hasonló, sőt még nagyobb mérvű terjedését tapasztaljuk. Finnországban a szövetkezetek hitelközpontja már 1920-ban 21 millió finn márka állami támogatást élvezett. Olaszországban Mussolini 1926-ban vetette meg a szövetkezeti központ intézményének alapjait s az olasz OKH 200 millió aranylira állami támogatást kapott. Franciaországban már 1926. végén közel 700 millió frankra emelkedett a szövetkezeti hitelközpontnak juttatott állami adomány összege. Az Északamerikai Egyesült Államokban a mezőgazdasági hitelszövetkezetek 1918-ban 600 millió pengő értékű állami támogatást kaptak s az ujjabban fellendült gabonaértékesítő szövetkezetek (Poolok) a földmívelésügyi kormány részéről szintén támogatásban részesülnek. Németország szövetkezeti hitelközpontja 600 millió állami eredetű pénzt élvez. El kell ismernünk tehát, hogy e külföldi példák alapján a magyar szövetkezetek összes, mintegy 24 millió pengőre tehető állami üzletrészek jegyzése aránytalanul csekély összeg s különösen nem áll arányban azokkal a nemes és közérdekű célokkal, melyeket a Csonka-Magyarország területén működő 3000 szövetkezet mintegy 900.000 taglétszámmal eredményesen szolgál.

Hazai mezőgazdaságunkat a legnagyobb veszély a tengerentuli gabonatermelő országok részéről fenyegeti. A magyar mezőgazdaság és vele együtt az egész ország sorsa attól függ, hogy sikerül-e a készülő gabonavilágkارتellel szemben helyét megállani. Ehhez a munkához azonban szükség van a magyar szövetkezetek anyagilag és erkölcsileg megerősített hálózatára, mely — hála gazdatársadalmunk helyes életösztönének és józan-ságának — immár a biztos fejlődés útjára lépett.

Schandl Károly nagy tetszéssel fogadott előadását a párt nevében Pesthy Pál elnök köszönte meg.

Ki tudja, mit ábrázol ez a kép?

A „Vasárnap“ mezőgazdasági pályázata.

Alább egy képet találnak olvasóink, mely alól hiányzik az aláírás. Készakarva követtük el a mulasztást. Kíváncsiak vagyunk ugyanis arra, vajjon olvasóink megismerik-e, mit ábrázol a kép?

Annyit elárulunk, hogy egyik fontos növényünket pusztítja a képen — valódi nagyságában — ábrázolt rovar-kártevő; de hogy melyik növényünkben okoz kárt és hogy e növény rovarellenességei közül melyiket rajzolta meg a művész, ezekre a kérdésekre feleljen az olvasó.

A pályázaton résztvehet a Vasárnap valamennyi olvasója, akár előfizetője, akár példányonként vásárlója lapunknak. A pályázó, ha megfejtette a kép jelentését, ve-

gyen elő egy levelezőlapot (levelet írni fölösleges!) és legfelül írja rá ezt a két szót:

Mezőgazdasági képrejtvény.

Ezután folytassa a következőképpen:

A 17-ik számban közölt kép a -t ábrázolja. A rovar a -t pusztítja.

Végül a pályázó írja le olvasható tiszta írással a nevét, foglalkozását és lakcímét (község, utolsó posta).

Azok között, akik helyesen fejtik meg a kép aláírását, tíz darab kitűnő mezőgazdasági könyvet sorsolunk ki jutalmul. A levelezőlapokat legkésőbb

május hó 10-ig kell beküldeni a „Vasárnap“ szerkesztőségébe (Budapest, IX., Üllői-ut 1.).

A pályázók névsorát a május hó 19-iki számban közöljük, a pályázat eredményét pedig a május hó 26-iki számban tesszük közzé.

Kérjük olvasóinkat, vegyenek részt minél nagyobb számban e tanulságos és érdekes pályázaton.

Nagyfügeden rendezték az ország első bőrcserző és bőrkikészítő tanfolyamát.

Borju-, birka-, kutyá- és marhabőrökből nagyszerű tárgyakat mutattak be a tanfolyam földmives hallgatói.

Április hó 14-én nagy ünnepe, mondhatnók országos ünnepe volt a hevesmegyei Nagyfüged községnek, mert ott rendezték meg elsőnek az országban a bőrcserző- és bőrkikészítő háziipari tanfolyamot három hónapon keresztül s most annak nagyszerű eredményét rendkívül érdekes és tanulságos kiállítás keretében mutatták be.

A kiállítás ünnepélyes megnyitását résztvevett a földművelésügyi minisztérium képviselője: Benkő Sándor háziipari főfelügyelő, Gröber Ferenc dr., a járás főszolgabírája, Eberlein Antal, a miskolci háziipari felügyelő, Balog István, a gazdasági egyesület titkára, Bíró József nyugalmazott főszolgabíró, a község diszpolgára, továbbá a környék társadalmának színe-java s a helybeli lakosság sorából mintegy kétezeren. A lélekemelő ünnepeket

A nagyfügedi bőrkikészítő tanfolyam hallgatói és a kiállítás tárgyai.

Ivány László, Nagyfüged vezetőjegyzője, a tanfolyam lelkes megszervezője és a kiállítás kitűnő rendezője nyitotta meg, majd a jelenlévő hatósági és egyesületi megbízottak méltatták sorra e háziipar rendkívüli nagyfontosságát, amely hivatva lesz a téli munkátlanság súlyos gondjait enyhíteni. A tudnivalók elsajátítása révén ugyanis minden jószág bőréből, annak tényleges értékében tudják majd a földhöz ragadt szegény ember is, saját céljaira feldolgozni és felhasználni.

A kiállításon szebbnél-szebb simára kicserzett és kikészített borju-, birka-, kutyá-, macskabőrök voltak láthatók, melyek mellett sorakoztak a belőlük készült bőrbekacs, kesztyű, kabáttra való nyakprém, kabátbélés, lábzsáknak való birkabőr példányok. Továbbá a pompás bőrpapucsok, amelyek aratásnál tesznek igen nagy szolgáltatást. Végül teljesen kész cipők és csizmák zárták be a sort.

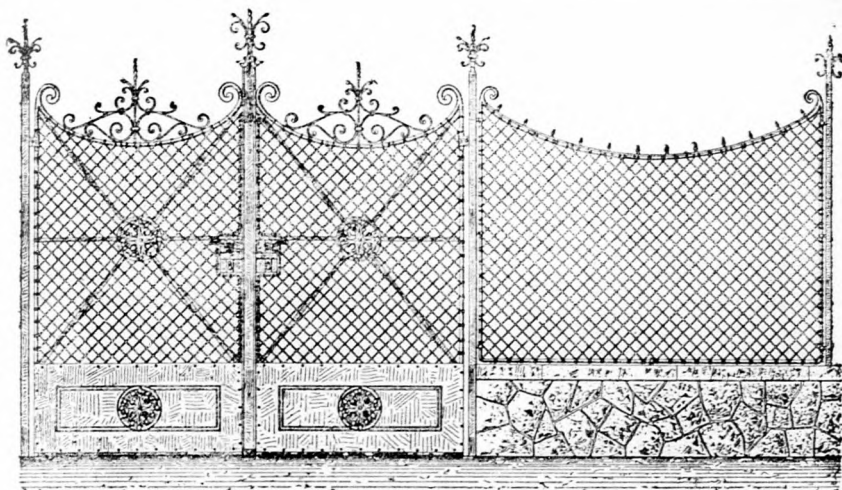
A kiállítás az állat leölésétől, a bőr feldolgozásáig és kikészítéséig mindent bemutatott, sőt a helyszínen bemutatásra került, hogy miképpen történik a bőr cserzése modern eljárás szerint s miképpen dolgozzák fel a tanfolyam ügyes tanulóai a bőrt.

A nagyszerű kiállítást mindenki elragadtatással szemlélte s a hatóságok képviselői minden támogatásukat kilatásba helyezték az ügy fejlesztése és tökéletesítése céljából. A kezdeményezés meg is érdemli

a legteljesebb jóindulatot. Az elkészített tárgyak értékesítéséről Holló Mihály iparművész-tanár tartott megszívlelendő előadást és nagy jövőt jósolt e háziiparnak.

Külön dicsérettel kell megemlékezni Kapinya Antal tanfolyamvezetőről, aki fáradtság, nélkülözést nem ismerve, oktatta igazi szakértelemmel a tanfolyam hallgatóit s jóformán a semmiből hozta létre azt a nagyjelentőségű eredményt, amelyet gyümölcsozdatni — országos közérdek.

KERITÉS, KAPU!

akkor igazán olcsó,
ha jó helyen vásároljuk!

<OO>

**HAIDEKKER
SÁNDOR R.-T.**

**Budapest,
Üllői-ut 48/27.**

<OO>

Árjegyzékünk szép képekkel teie!
Kérje még ma!

Mit tegyen a gazda, ha valorizációs per indítottak ellene?

Sok a panasz az ügyvédek és bankok perözöne ellen. — A háboru előtt és alatt nyújtott bankkölcsönöket nem kell valorizálva visszafizetni!

A Vasárnap szerkesztőségéhez nap-nap után panaszos levelek érkeznek amiatt, hogy különösen március havában, de előtte is, a bankok és ügyvédek követeléseiket peresítették és valorizáltak (átértékelve) kívánják a bíróság által megítéltetni.

Ugyszólván nincs olyan gazda, akinek valamilyen perköltségtartozása ne volna egyik, vagy másik ügyvédnél, a háboru előtt, vagy a háboru alatt folytatott perekből kifolyólag. De sok a panasz amiatt is, hogy a bankok is perlik a gazdákat és az annak idején adott kölcsönöket most magas összegre átértékelve követelik adósaiktól.

Jelen cikkünkben tehát arra a kérdésre kívánunk részletesen válaszolni, hogy vajjon az ügyvédek perköltségeit és a bankok kölcsönköveteléseit a bíróságok per esetén valorizáltak itélik-e meg, vagy az ilyen követeléseket elutasítják?

Az ügyvédi perköltség.

Az ügyvédi perköltségeknél különbséget kell tenni, hogy vajjon az ügyvéd által valorizáltan kért költség bíróság megállapított perköltség-e, vagy csupán az ügyvéd által felszámított olyan költség, mely valamely peres ügyben való közbenjárásért jár az ügyvédnek, de bíróság megállapítva soha sem lett.

Az előbbi esetben, vagyis, ha bíróság megállapított perköltségről van szó, kétségtelen, hogy valorizációnak helye van és az ügyvéd jogosan követeli költségét a békebeli értéknek megfelelő pengőértékben. De itt is vigyázni kell arra, hogy az ügyvéd nem követelheti ezt a költséget száz százalékban átértékelve, mert a békebeli aranykoronáértéknek csupán ötven-hatvan százalékos valorizált értékét állapítja meg a bíróság ilyenkor. Az adósnak ezenfelül a bíróság előtt védekeznie lehet azzal, hogy vagyoniilag tönkrement, illetve békebeli értékeit nem tudta a háboru által okozott nagy elértéktelenedés alól megmenteni. Jogában áll továbbá az adósnak azt kérni, hogy a bíróság

a legmesszebbmenő részletfizetési kedvezményt biztosítsa neki a perköltség megfizetésénél. A törvény kifejezetten előírja, hogy a bíróság a valorizációs pereknél köteles vizsgálni azt a körülményt, vajjon az adós mennyiben mentette át békebeli vagyonát a háboru alatti időkben és mennyiben van az meg jelenleg is birtokában.

Az ügyvédek perköltségkövetelésének másik fajtája az, — mint említettük — amelyet a bíróság ítéletileg meg nem állapított, hanem csupán az ügyvéd számított fel ügyfelével szemben. Az ilyen esetekben, ha az ügyvéd valóban kifejtette ügyfele érdekében azt a tevékenységet, melyet díjazni kér és hogyha az ügyvéd által felszámított békebeli költség sem tulságosan nagy, a bíróság a követelést legfeljebb huszonöt-harminc százalékban valorizálja, illetve értékeli át. Ilyenkor az adósnak ugyancsak védekeznie kell azzal, hogy a vagyoni helyzete leromlott a háboru alatt, hogy az ügyvéd által felszámított költségek túl magasak, vagy esetleg az ügyvéd által el sem végzett tevékenységért kért díjazást és végül az adós a bíróságtól nemcsak az átértékelés legcsekélyebb mértékét kérheti, hanem a legmesszebbmenő részletfizetési kedvezményt is jogában áll a törvény alapján kérni vagyoni viszonyainak megfelelően.

A bankkölcsönök.

A legnagyobb visszasságok azonban a nagy- és kisbankok által indított valorizációs pereknél fordulnak elő. Itt a törvény kifejezetten kimondja, hogy a hitelnyújtással iparszerűen foglalkozó személyek valorizáltak nem követelhetik a háboru előtt, vagy a háboru alatt nyújtott kölcsönöket, hiába van az egyezségileg biztosítva, vagyis az adós ingatlanára rátáblázva. Ennélfogva, ha a pénzkölcsönt valamely bank nyújtotta, amely nagy- vagy kisbank készpénzkölcsönök nyújtásával iparszerűen foglalkozott, általában az általa nyújtott kölcsönt átértékelve nem követelheti vissza. Kivételek csak akkor van helye, ha a köl-

A német csereifjak megérkezése Budapestre.

Jobbról a második Tölgyes István dr., a csereakció kitünő szervezője.

csönnyújtó igazolni tudja, hogy az általa nyújtott pénzen adósa ingatlant vett, vagy olyan ingóságot, amely értékálló, amely értékét a háború alatti időkben is megtartotta

és főleg, ha igazolni tudja a kölcsönnyújtó azt a körülményt, hogy az adós az általa vett értékálló ingatlant, vagy ingót jelenleg is vagyonában tartja és birtokolja. Ez a legfontosabb szabálya a törvénynek és ez az, amit a kis- és nagygazdáknak különösen meg kell tanulniuk. Ne üljenek fel tehát a bankok, vagy a bankügvedékek felszólító leveleinek, ne szaladjanak mindjárt a kölcsönt valorizálva visszafizetni, mert a kis- és nagybankok által nyújtott készpénzkölcsönöket csak a legeslegritkább esetben itéli meg a bíróság a hitelező javára valorizáltan és akkor is csak nagyon kicsiny mértékben értékeli át a követelést a bíróság.

Végső tanácsunk tehát olvasótáborunk részére az, hogy amennyiben akár perköltség, akár készpénzkölcsön fejében fennálló békebeli tartozásuk miatt valamely ügyvéd, vagy bank, vagy bármilyen más hitelnnyújtó őket beperli, menjenek el a tárgyalásra az idéző végzésben megjelölt időpontban és a cikkünkben ismertetett okokkal védekezzenek az átértékelés ellen és különösen az átértékelés magas kulcsa ellen.

Ha azonban olyan követelésről van szó, mely a fentebb ismertetett törvényes rendelkezések mellett átértékelhető, akkor már az első bírói tárgyaláson jelentésk ki, hogy hajlandók fizetni, de csakis a bíróság által megállapított mértékben és a legnagyobb részletfizetési kedvezmény mellett.

W. A. dr.

Sulyos fagykárrol számol be a földmivelésügyi miniszterium jelentése.

20-161 66 százalékig terjedő pusztulás az őszi vetésekben. A tengeri sok helyen teljesen elvesztette csirázóképességét.

A földmivelésügyi miniszter április hó 17-én hivatalos jelentést tett közzé az ujonnan elrendelt fagykár-megállapítás adatairól.

A jelentés szerint nagyobb területekre kiterjedő és nagyobbértékű fagykárok az őszi buza-, őszi árpa- és őszi repcevetésekben a Tisza jobb- és balpartjának egyes vidékein mutatkoznak és pedig: Szabolcs vármegyében (az őszi vetések 66, az őszi rozs vetések 20%-a), Hajdu vármegyében (kiszántásra kerül mintegy 20—25 ezer katasztrális hold őszi vetés), Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében (az őszi buza 20%-a), Bihar vármegyében (az őszi buza 60, az őszi rozs 40%-a), Borsod-Gömör-Kishont vármegyében (az őszi buza 25, az őszi rozs 20 százaléka), Heves vármegyében (a hevesi és tiszafüredi járásokban az őszi buza 40%-a), Szatmár-Bereg-Ugo-csa vármegyében (az őszi buza 25, az őszi rozs 10%-a), Zemplén vármegyében (a sátorlajuhelyi, sárospataki, tokaji, szerencsi és bodrogközi járásokban az őszi buza 35—65, az őszi rozs 10%-a) és Abauj-Torna vármegyében (az őszi buza 35, az őszi rozs 5%-a). Az ország egyéb részein érezhető károk nincsenek.

A földmivelésügyi miniszter intézkedései.

Mayer János földmivelésügyi miniszter a képviselőház április hó 17-iki ülésén a következőkben számolt be a kormány intézkedéseiről, melyekkel a fagykárosult gazdák segítségére sietett:

— Amikor a károk megállapítást nyertek, akkor a pénzügyminiszter urhoz, illetőleg a minisztertanáchoz fordultam. Kaptam burgonyavetőmag céljaira 600,000 pengőt, egyéb tavaszi vetőmagvak céljaira pedig 2 millió pengőt. Az említett összegeket a vármegyék főispánjainak becsatoltam rendelkezésére a károsodás mérvéhez képest. Rendelkezést adtam, hogy a gazdasági felügyelő javaslatára a főispán elnökele alatt megalakított bizottság bírálja el egyénenként a károsodás mérvéhez képest a vetőmag-kölesőnre vonatkozó igényt. Ezeket a kamatmentes kölcsönöket rövid úton fogják kiutalni. A vetőmaghitel ugyanis kamatmentes és november 1-ig fizetendő vissza. Megjelöltem a főispánoknak leadott rendeletben azt, hogy hol található és hol

szerezhető be csiraképes, jó és megbízható vetőmag. Utasítottam a főispánokat, hogy rövid úton iparkodjanak beszerezni ezeket a vetőmagvakat. A minisztertanácsban történt előterjesztésem alapján a kereskedelemügyi miniszter ur volt szives hozzájárulni, hogy ezek a vetőmagvak soronkívül, gyors teherdrúként szállíttassanak és jussanak rendeltetési helyükre.

— Igen sok aggodalomra ad okot az a körülmény, hogy különösen a görében telelt tengeri rendkívül sokat vesztett csiraképességéből. Vannak egyes helyek, különösen ahol nem ért be tökéletesen a kukorica, hogy 90 százalékig elvesztette csiraképességét. Ahol zárt területen, vagy padlásokon volt a tengeri, ott 60—70 százalék csiraképesség maradt meg. Én tehát innen is felhívom a gazdaközönséget, hogy még a tengeri elvetése előtt csiráztatásokat eszközöljön és csak csiraképes tengerit vessen el. Ott pedig, ahol teljesen csiraképtelen a tengeri, a főispánoknak leadott rendeletben szintén megjelöltem azokat a beszerzési forrásokat, ahol csiraképes tengeri kapható, nevezetesen Mezőhegyesen, az állami méneshirtokon 95 százalékos csiraképes tengeri áll rendelkezésünkre.

— A zab-vetőmagból Mezőhegyesen szintén nagyobb mennyiség tárol. Arra is rámutattam a főispánoknak, hogy amennyiben még valahol zab-vetőmagra van szükség, juttassanak belőle, amire már csak azért is szükség van, hogy a munka nélkül maradt aratómunkások ott, ahol a szerződést megkötötték és az őszi vetés kiszántásra kerül, valamilyen kalásznál még aratáshoz jussanak. Reméljük, hogy azokkal az intézkedésekkel, amelyekre rámutattam, enyhíteni tudjuk azt a bajt, ami a fagy következtében reánk szakadt.

Sokat tojó — nehéz testű

kiváló szép sávozott Plymouth tyukok keltetőfőjával 50 fillérért kaphatók, napos csibék 1 pengőért előjegyezhetők. Törésmentes csomagolás. Magyarországon évtizedek óta bevált fajta.

Kapoun Zoltán, baromfitelepe.

Szentendre, Rév-utca 1. szám.
Tenyészállatkiállításán kifizetve

Uj falusi művész-tehetség bontotta ki szárnyát

Somogyi Imre, huszonhétéves abonyi legény, nagyszerű szobrokat csinál.

A magyar falu! Az uttalan, vasuttalan, elhanyagolt, lenézett magyar falu! A nyomorgó, rongyokba öltözött, tudóvészpusztította falusi nép!

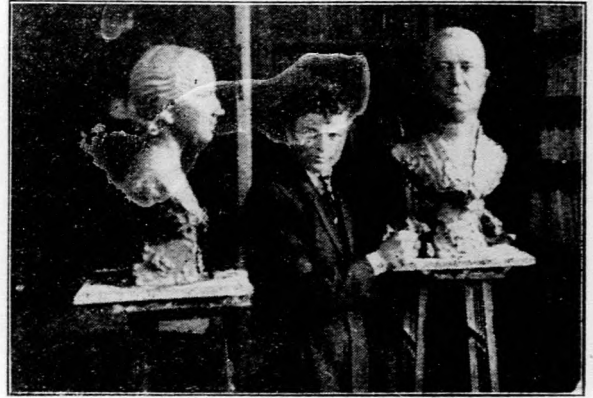
És aztán, az egyik oldalon a városi kultura szükségleteinek előzékeny és gyors kiszolgálása, a másikon az okos falusi kezdeményezések és sokat ígéro nekilendülések hamaros — elakadása. Miért? Nincs pénz... Nincs? De miért van másra?

A magyar falu kétségbeejtő helyzete és a falusi nép átkos sorsa ma is döbbenetes valóság. A magyar falu kulturátlanságában és elhagyatottságában — fájdalom — ma is *temetője a nép őseréjéből sarjadó tehetségeknek*. Pedig mennyi ösztönös alkotóerő, mennyi hevülés és mennyi nagyszerű képesség szunnyad a néplélek kincsébányájában! De még mielőtt kikelne az áldott mag, gyökereit máris felfalták a nyomoruság férgei. És ha csodamódra mégis kikel, szárbá nem szökkenhet, kalászt nem érlelhet, mert elpusztítja a közöny, a megnevértés és az egyedülvalóság gyilkos fagya.

Százszorososan fojtogatja torkunkat a keserűség olyankor, amikor ebből a szörnyű temetőből, rettenetes szenvedés és küzködés árán, mégis csak kiverrekszi magát valaki és a mellére csap: „Nézzétek, itt vagyok!” Ilyenkor hasit belénk, hogy micsoda emberhez nem méltó harcot kellett vívnia, míg lerázhatta magáról a temető csontvázkarjait és mennyivel többet kellett szenvednie az istenvertének, csak azért, mert — *falun látta meg a napvilágot*.

Óh, ha valaki féltő gondossággal összeszedetné a falusi őstehetségeket és hozzásegítené őket, hogy ki-

bonthassák szárnyaikat! Ha csak munkájuknak élhetnének, ha képhe lehelnek vagy márványba vésnek lelkük szépséges álmait: *a nagy, magyar igazságnak micsoda kárpóztató rohamesapata válna belőlük!* A világ csodájára járna ennek a legázolt nemzetnek.

Somogyi Imre.

Budapesten van már ugynevezett *tehetség- és képességvizsgáló intézet*. Meg kell keresni a módját, hogy a falu is hasznát lássa ennek a szép sikerrel működő intézménynek. De ez még nem elég. *Internátust kell létesíteni*, hogy a kiváló képességű és komoly reményekre jogosító falusi ifjak oktatást és irányítást nyerhessenek. E ketős célkitűzés megvalósítására legelső sorban hivatott a *Falu Országos Földművelésügyi Szövetsége*. Ugy halljuk, a Szövetségben már többször felmerült az utóbbi gondolat...

Benedek Péter uszodi földműves-festő nevét már szerte az országban ismerik. Most indul hódításra az ország határain túl: *legközelebb Bécsben rendeznek kiállítást képeiből*. Ő már maga mögött hagyta a szörnyű harcokat, rendkívüli tehetsége és páratlan művészete méltó megbecsülésben részesül. *De most bontogatja szárnyát osztályostársa: Somogyi Imre, huszonhétéves abonyi legény.*

Somogyi Imre huszonhét esztendejének szenvedései és küzdelmei ugyanazok, mint Benedek Péteréi, hiszen *mindketten a magyar falu szülöttei*... Egy abonyi gátör fia. Nemrég még szőlőmunkás volt, aztán a csepeli gyárban dolgozott, később szobafestő lett és most... most egymásután mintázza a szebbnél-szebb szobrokat. Minden

Somogyi Imre nagyszerű szobrai.

A baloldali szobor Somogyi Imre önarcképét ábrázolja.

Ajánlunk mostani vetésre:

Eredeti amerikai kitünően bevált **korai vetőtengerit 90%-on felüli csiraképességgel,**

eredeti amerikai **szudáni fűmagot,** szárazságot kitünően bírja, nagy a zöldhozama, szénának szárítva kiváló,

fehér és vörös **kölest, mufarmagot, lóheremagot, lucernát, fűmagvakat**

MAUTHNER ÖDÖN

Telefon: József 463-65.

Magtermelő és Magkereskedelmi Rt.

Sürgöncyim: Mauthnerék.

Központ: Rottenbiller-utca 33.

Budapest

Fiókiület: Kossuth Lajos-u. 4.

Diszes főárjegyzéket és most megjelent növényárjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

nehézséget legyűrő tehetsége bámulatos erővel tör életre agyagban, gipszben, bronzban és megdöbbenően hű valóságot formál az élettelen anyagból. Keze alatt élő lelket kap a tehetetlen anyag: olyan képesség ez, mely csak a nagy művészek tulajdonosa.

Somogyi Imre annyira sokatmondó tehetség, olyan nagy és komoly ígéret rejlik benne, hogy több, nagy művészünk: érdeklődését felkeltette, sőt *Lyka Károly, a Képzőművészeti Főiskola nagyszerű tanára, máris elhatározta, hogy a nyáron művészeti tanfolyamra küldi.*

De ez édeskevés. Somogyi Imre ezidőszereint egy derék skót lelkésznek kap lakást és ellátást a fővárosban. Ennek a nyugalomnak azonban hamarosan vége szakad, mert pártfogójának vissza kell utaznia hazájába. És akkor majd újra a nyomor vár Somogyi Imrére?

Erre nem kerülhet sor, mert nem szabad, hogy sor kerüljön. Somogyi Imre a magyar falu szerezéjének nagyszerű hajtása. Tehetségét, alkotóerejét és álmait a nép lelkéből merítette. Amit eddig alkotott és amit Isten segítségével ezután teremteni fog, nemcsak az ő érdeme és büszksége, hanem legelsősorban a falusi népé, melynek nemes anyagából kristályosodott ki sokat ígérő tehetsége. A falusi népek kell tehát Somogyi Imre támogatására sietni! A Falu Országos Földművelésügyi központja, meg a falusi fiókszövetségek álljanak Somogyi Imre mellé és kövessenek el mindent, hogy ez az istendáldotta tehetség valóban felszárnyalhasson a magasba. Ha a falusi nép megérti a hívó szót, méltó lesz önmagához!

Somogyi Imre eddigi életéről, viszontagságos küzdelmeiről jövő heit számunkban közlünk beszámolót.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház április hó 16-iki, keddi ülésén Bíró Pál képviselő válaszolt Sándor Pálnak beszédére, melyben a múlt héten a *vaskartel ellen intézett támadást*, Bíró Pál szerint Sándor Pál vasárai egytől-egyig hamisak. Azt hangsúlyozta, hogy becsületbeli kötelességének tartja az országba való felesleges behozatal csökkentését. A kérdés megvizsgálását egyébként a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszti.

Ezután a *közigazgatási reform* részletes tárgyalása került sorra. A javaslat ötödik szakaszát, mely az *örökös tagságokról* intézkedik, *Scitörsky Béla* belügyminiszter felszólalása után elfogadták. A hatodik szakaszánál, mely arról szól, hogy *hivataltól kik legyenek tagjai a törvényhatóságoknak*, bevették az árvászeki ilnököket, tisztai alügyvezeteket és a vármegyéi, illetőleg városi aljegyzőket. A *törvényhatósági választó és választhatóági jogról* rendelkező hetedik szakaszánál *Hajós Kálmán* és *Meskö Zoltán* azt kívánták, hogy a *községi jegyzők is választhatóak legyenek bizottsági tagokká*. Többen pedig amellett foglaltak állást, hogy *nők is tagjai lehessenek a törvényhatóságoknak*.

Az április hó 17-iki, szerdai ülésen *Dukai Takáts Géza* és *Jánosy Gábor* szólaltak fel a jegyzők mellett és többen ismét a nők választhatóágát sürgették. *Scitörsky Béla* belügyminiszter hozzájárult a *jegyzők választhatóágához* és ahhoz, hogy a *törvényhatósági és megyei városokban nők is tagjai lehessenek a bizottságoknak*.

Április hó 18-án, csütörtökön, már hatórás ülésen tárgyalták a javaslatot, délelőtti 10-től délután 4-ig. A *kizáró okokkal* és az *összeférhetetlenséggel* foglalkozó nyolcadik szakaszánál

Östör József új szöveg beiktatását kérte, mely szerint *összeférhetetlenségbe kerül az a bizottsági tag, aki a főispánnál, a törvényhatóságok hatóságainál saját, vagy más ügyében oly módon jár el, hogy ez a köztisztességbe ütközik*. A Ház elfogadta az indítványt. A kilencedik szakaszánál *Apponyi Albert* gróf állott fel szólásra és sajnálkozásait fejezte ki, hogy a Ház a *nőknek nem adta meg a passzív választójogot*. A magyar asszonyokat a legrettebbebebebe tartja arra, hogy passzív választójoguk legyen. A tizedik és tizenegyedik szakaszokat változtatlanul fogadta el a Ház.

Az április hó 19-iki, pénteki ülésén letárgyalták és elfogadták a javaslat tizenkettőtől — huszonkettőig terjedő szakaszait, melyek a *választások időpontjáról, a választások lebonyolításáról, az ajánlás kérdéséről, a közgyűlés hatásköréről stb.* intézkednek.

A képviselőház április 20-án, szombaton és április hó 22-én, hétfőn nem tartott ülést.

Nem szabadítják fel a lakások forgalmát.

A képviselőház április 17-iki, szerdai ülésén *Vass József* népjóléti miniszter egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a *házbérekérdéshez a kormány jelenleg nem kíván hozzányulni*; továbbá a *lakások szabadforgalmát sem szabadítja fel, kivéve a hatszobás és ennél nagyobb lakásokat*.

A miniszterelnök ünneplése.

Az *Egységspárt* április hó 18-án értekezletet tartott, melyen *Pesty Pál* elnök üdvözölte *Bethlen István* grófit miniszterelnökségének nyolcesztendő évfordulója alkalmából. A miniszterelnök válaszában többek között a következőket mondotta:

— Politikai létemnek és munkálkodásomnak ez a párt a pillére, amely velem együtt elvi alapon kívánja az ország sorsát jobbra és szerencsésebbé tenni s ennek érdekében kitartó munkát folytat ma is. Ha van némi érdemem abban, hogy az országban intézményeket létesíthetünk, amelyek előbbrevítették a nemzet sorsát, ennek az érdemnek *tulnyomó nagy része visszahárul e párt hűségére*. E párt tette lehetővé, hogy az a munka, amelyet én és munkatársaim folytatunk, eredményessé is válhassék.

Schandl Károly dr. beszéde.

Az értekezletet pártvacsera követte, melyen *Schandl Károly* dr. mondott pohárköszöntőt *Bethlen István* grófra.

— *Bethlen Istvánt* — mondotta többek közt — mi nem vakon követjük, hanem *meggyőződéssel az ország érdekében*. Neki nem hízélgésre van szüksége, hanem az eredmények becslésére és elfogulatlan elismerésére. Európa legnagyobb teljesítményeinek egyike volt *pénzünk értékének helyreállítása*. De helyreállott *nemzeti becsületünk is*, ennek nyomán *visszatért a külföld bizalma*. Gazdasági életünk a *külföldi hitel révén újra lüktetésbe jött*. *Mezőgazdaságunk színvonala az elmúlt öt-hat év alatt többet emelkedett, mint a háború előtt tizenöt év alatt*. Iparunk — bár súlyos áldozatok árán — jelentős fejlődést ért el s a *munkanélküliség* tekintetében a *legjobb európai állam* rosszabb helyzetben van, mint mi. *Államháztartási* egyensúlyunk *helyreállott s a köztelherviselés enyhítésénél tartunk*.

— Messze vagyunk még a nemzeti jólétől és Trianon revíziójától. De senki sem tagadhatja, hogy messze vagyunk már a nyolc év előtti kétségbeesett állapotoktól. Ennek az eredménynek koronája az a tény, hogy ma már nemcsak egy párt, hanem az *egész pártatlan magyar nemzet politikai vezéréül ismeri el gróf Bethlen Istvánt*.

— *Kegyelmes Uram!* Te nyolc éve azt mondtad, hogy a *kiszáradtársadalomra, mint sziklára kívánod felépíteni*

Tudja azt már minden teve, ocsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz

Schvarcz József és Társa

Budapesti, Vilmos császár-ut 53.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

Ön bizonyára felhasználja a jó alkalmat és féláron felutazik Budapestre, hogy megtekintse az idei tavaszi áruvásárt. Cikkeink sokaságára való tekintettel, mi nem állítunk ki: ellenben meghívjuk Önt üzlettelepünknek meglatogatására, hol is ezen jegy bemutatása ellenében vásárlásai után, a vásár tartama alatt, 5 százalék külön engedményben fogjuk részesíteni. Legyen tehát szerencsénk.

kormányzópártodat. Hogy ez mennyire sikerült neked, azt mutatják azok a féltő biztatások, amellyel a falu polgársága bennünket, hogy tartsunk ki melletted.

— Európa legrégebbi miniszterelnöke vagy és amidőn pártunk nevében kormányra lépésed nyolcadik évfordulóján mély tisztelettel és szeretettel üdvözöllek, arra kérem a Mindenhatót, hogy családod, pártunk és az egész nemzet öröme adjon neked továbbra is erőt és boldogságot, hogy még sok éven át vezethess bennünket, hogy amint a nagy Széchényi sírhelyét visszaszerezted a nemzetnek, az igazság fegyverével visszaszerezhesd a nagy Rákóczi nyugvóhelyét is.

A hosszas tapssal fogadott gyönyörű beszéd után Bethlen István gróf miniszterelnök állott fel szólásra.

Bethlen István gróf válasza.

— A ragaszkodásnak, a szeretetnek, a barátságának, a bizalomnak és a hűségnek az a kifejezése, amellyel a mai napon megtiszteltek, *életemnek legnagyobb és azt hiszem, egyetlen jutalma.* Hosszu idő az a nyolc év, amelyet felelős állásban eltöltöttem. Ha nyolc évig kitartottam, legyetek meggyőződve, hogy *nem a hatalomhoz való ragaszkodás volt az oka,* hiszen ezt a hatalmat sohasem kerestem. Nem tartom magamat nélkülözhetetlennek, sőt meg vagyok győződve, hogyha ez a párt összetart, huszonnégy óra alatt tud megfelelő embert találni helyettem. Meggyőződésem szerint ugyanis az a rezsim, amelyet képviselünk és képviselnek magam is, nem az én személyemre, hanem a nemzet meggyőződésére van építve. Mögöttünk áll, biztos hitem szerint, a magyar népnek *tulnyomó nagy része,* akármint is hirdetnek e tekintetben azok, akik ezt tagadják.

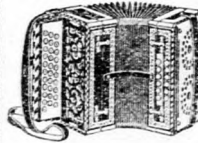
— Az én céljaim nyolc éven keresztül mindig ugyanazok voltak és ma azt hiszem, már világosan állanak a nemzet egész egyeteme előtt. Mikor Erdélyből kijöttem a forradalmak előestéjén, a román megszállás után, nagy áldozatokat hoztam és nagy lelkiismereti küzdelmeken mentem keresztül. Nagy áldozatokat hoztam, mert ott hagytam az ősi otthonát és az ősi szülőföldet és feladtam a küzdelmet azért az ősi jogért, amelyhez személyem és családom hagyományai évszázadokon keresztül kötöttek. Nem könnyelműen tettem meg ezt a lépést és nagy lelkiismereti küzdelmek árán jöttem el, mert az volt az érzésem egyfelől, hogy ott kell maradnom és együtt kell ennem az otthoniakkal azt a feket kenyeret, amelyet Erdély magyarsága ma kénytelen enni. Az volt az érzésem, hogy szükség van ott rám, azért, mert az elhagyatottság pillanatában szükség van a magyarságnak minden becsületes fiára. Kijöttem mégis azért, mert meggyőződésem volt, hogy az erdélyi magyarság és az egész, tőlünk elszakított magyarság életének nem a népszövetségi okmány a garanciája, hanem ez a csonka ország. Mert hogyha talpra tudjuk állítani ezt a Csonka-Magyarországot, hogyha újból erős lesz, hogyha a népek tanácsában újból jelent valamit, ez többet ér, mint minden írott szerződés, amelyet Versaillesben, vagy másutt aláírtak. Mert meggyőződés az, hogy ha valaki ennek a csonka országnak az érdekében dolgozik, az együtt az egész magyarság érdekében dolgozik.

— Nyolc év alatt ennek a munkának a részleteit végeztük el, de még messze vagyunk a célunktól. A munkának a felét már elvégeztük, de gondoskodni kell, hogy a fél munkának eredményeit megörizze, most már *hathatósabb lépéseket tegyünk abban az irányban, melyeket tőlünk nagy*

POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedtek . . . már P 7.90-től
Harmónikák . . . már P 7.90-től
Citerák . . . már P 11.80-től
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-től
Gramofónok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új díszfőirjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD
HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

nemzeti céljaink követeltek. Én nem vagyok kénytelen előttek hitvallást tenni ezekről a nemzeti célokról, hiszen mindnyájunk lelkében egyformán élnek azok és ha nem nevezzük meg őket, jobban egyetértünk bennük.

— Mi először ebben az országban a rendet akartuk helyreállítani, politikai, gazdasági, pénzügyi és más téren s másodhelyre állítottuk azt, hogy demokratikus irányban fejlesszük intézményeinket. Meggyőződés szerint, ha a másik utat követtük volna, sohasem értük volna el olyan hamar a rendet, mint amilyen hamar elértük.

— És nem erdélyi politikát képviselnek akkor, amikor ezen az uton járok. Előttek csak az egyetemes nemzeti érdekek áll. Nem a nép ellen csináljuk ezt a politikát, hanem a népért, a nép vezetésével és irányításával. De igenis, féltjük ezt a magyar nemzetet és népet a kenyérkeresetből demagógiával foglalkozók táborától.

— Nincsenek a világon abszolút tökéletes intézmények. Nem abszolút tökéletes intézmény az a demokrácia sem, ami a nyugati államokban van. Amit a magam részéről hirdetek tehát, nem elméleti, hanem tapasztalati politika, amely azt mondja, hogy előre kell haladnunk a demokrácia terén fokról-fokra, abban az ütemben, mely a nemzetre veszélyt nem hoz. Ehhez a politikához kívánom a jövőre is támogatástokat és amig azt érzem, hogy az ország többsége mögöttem áll és egészségem megengedi, addig rendelkezésekre állok.

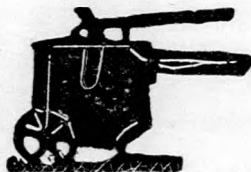
A miniszterelnökök szavai végeztével meg-megújuló lelkes ünneplésben részesítették a vacsora résztvevőit.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A magyar kormány emlékirata a kisebbségi kérdésben.

A kisebbségi kérdést tanulmányozó harmasbizottság április hó 28-án ül össze Londonban. A magyar kormány a nagyjelentőségű kérdésben elfoglalt álláspontját április hó 14-én nyújtotta be a Nemzetek Szövetségének főtárgyalásánál. A magyar kormány emlékirata megállapítja, hogy három és félmillió tiszta magyar lakost vetett a békeszerződés idegen uralom alá. A kisebbségek panaszai-
kal hiába fordultak a Nemzetek Szövetségéhez, ügyükben soha sem történt érdemleges lépés. Ennek legfőbb oka a kisebbségi panasz eljárás hibáiban rejlik. Elkerülhetetlen

**Lokomobil, fecskendő,
kötszerládák, szárny-
szivattyúk, főmlők,
csövek, armaturák, minden
üzemszükségleti cikk**

Vermorel-permetezők
eredeti francia és hazai gyártmány,
rézgálic, raffia, kénpor
Schvarcz József és Tsa
Budapest, Vilmos császár-ut 53.
Alapítva 1884. (Cégtulajdonos: Műszaki Unio rt.)

nül szükséges tehát, hogy a Nemzetek Szövetsége változtatáson az eddigi helyzeten és *állandó kisebbségi bizottságot alakítson*, mely segítségére legyen a Tanácsnak a kisebbségvédelmi feladatok gyors és hatékony teljesítésében.

Ujabb kommunista merénylet Indiában.

Az elmúlt héten számoltunk be arról, hogy indiai kommunisták bombamerényletet követtek el az indiai parlament épületében és Delhiből máris újabb merénylet híre érkezik, amelyet azonban sikerült idejekorán megakadályozni. Nyilván ez a merénylet is az orosz szovjetügynökök által mozgatott kommunisták műve és ezuttal a *merénylet az indiai alkirály élete ellen irányult*. Lord Irwih, India alkirálya, feleségével különvonaton Dehradumba utazott. Az utvonalon a merénylők felgyújtottak egy vasuti hidat és elvágták a távírvezetékeket, *hogy ne lehessen értesítést küldeni*. Tizennyolc talpfa égett már hatalmas lánggal, amikor az alkirály vonata a hid közelébe ért. Szerencsére a mozdonyvezető idejében észrevette a tüzet és *megállította a vonatot, úgy, hogy semmi baj nem történt*. A második merénylet híre is óriási izgalmat okozott Angliában.

Törpebirtokosok kisajátított földjét bérbeadta egy oláh tanár.

A kolozsmegyei *Kardosfalva* községben fellázdak a földművesek és kaszával-kapával vonultak a község háza elé, hogy kisajátítási sérelmeikre orvoslást kapjanak. Nemrégiben ugyanis *egészen törpebirtokosoknak tizenhat hold földjét vették el a gazdasági akadémia céljaira*. Ehelyett azonban az akadémia egyik tanára bérbe adta a földet igen magas pénzüsszegért egy kertésznek, a pénzt pedig saját céljaira használta fel. A csendőrök alig tudták megfékezni a forrongó községet, amely küldöttséget menesztett a kolozsvári rendőrprefektushoz, aki *azonban elutasította őket*.

Az olasz nemzet állandóan előrehalad a fejlődés útján.

Az új törvényhozási ülészak megnyitása alkalmából az olasz király trónbeszédet mondott Rómában, amelyben mindenekelőtt utalt arra, hogy a közelmúltban lefolyt népszavazás bizonyosát szolgáltatott arról, *milyen hatalmas és fegyvermezett tömegekre számíthat a fasiszta kormány*. A nemzet állandóan előrehalad a fejlődés útján, mert mindennap új kérdéseket hoz ad a már keresztültvitte mévét állandóan tökéletesíteni törekszik. Az új államban a dolgozó tömegeket és azoknak jogos érdekeit közvetlen képviselőjük védik meg. A nemzet szervezése olyan, hogy az állam minden egyes tagjának megvan a maga felelőssége, a maga feladata és a maga joga. A kormány minden erejével arra törekszik, hogy *fejlessze és javítsa a mezőgazdasági és ipari termelést*.

A német jóvátétel ügye még nem nyert megoldást.

A párisi szakértői értekezlet tárgyalásai, amelyen Németország és az antant képviselői ültek össze, hogy a *német jóvátétel kérdésében újabb döntést hozzanak*, egyelőre megakadt, mivel *Revelstoke* lord, akinek vezetésével folyták a tanácskozások, hirtelen meghalt. A német és a francia álláspont ebben a pillanatban áthidalhatatlannak látszik. A németek ugyanis mintegy *hatszázmillió aranymárkával kisebb évi törlesztést ajánlottak fel, mint amennyit a franciák javasoltak*. *Revelstoke* lord hirtelen halála miatt az értekezletet néhány nappal elhalasztották.

Kisgazdák

csakis a Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához forduljanak kölcsönügyben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek díjmentes felvilágosítást adunk. Törlesztéses kölcsönök illetékmentesek. Közvetítési jutalékok fizetni nem kell. Gazdák bizalommal forduljanak a

Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához,
Budapest. I., Alkotás-utca 34.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a „Vasárnap” olvasói Juhász Árpád m. kir. gazdasági főtanácsosnak, a debreceni dohánykísérleti állomás vezetőjének, rádióelőadását kapják meg füzetalakban, melyet a jeles szakférfi

A dohánytermelő gazda időszerű tennivalói

cimmet tartott meg. A dohánytermelés egyike a legjövődelmesebb művelési ágaknak, különösen akkor, ha a gazda valóban elsőrangú minőségű dohánylevelet termel. *Öt holdon termelt dohány egész gazdaságlát megélhetését biztosítja*. A kintinő minőségű dohány termelésének legfőbb titka a helyes talajelőkészítés, majd a növény gondos és célszerű ápolása. Ezen a téren még nagyon sok mulasztást követnek el a gazdák. Juhász Árpád kintinő könyvecskéje eloszlát sok félreértést és megtanítja a figyelmes olvasót a dohánytermelés okos és sikert hozó módjaira.

Hogy készítsünk mürajt?

Irtó: Kádár Lajos.

Emberemlékezet óta nem járt a méhészetre olyan kegyetlenül rossz idő, mint a mostani. A szokatlanul hideg tél megsemmisítette hazánk méhállományának mintegy 60 százalékát, van tehát pótolni való bőven. Ugyancsak elő kell venni mindennemű gyakorlati fogást és elméleti tudást, hogy a veszteségeket pótoljuk s a megmaradt méhekkel is minél nagyobb eredményeket érjünk el. Igazi örömmel ragadtam tehát meg az alkalmat, hogy a *Vasárnap* hasábjain is segítségére lehessen azoknak a méhésztársaknak, kik talán még nincsenek a szükséges tudnivalók olyan mérvű birtokában, hogy az adott szomorú körülmények között is tudnának jó eredményeket elérni. Éppen ezért igyekeznék fogok olyan időszerű tudnivalókról írni, amelyekkel célunkat legkönnyebben elérhetjük. A megcsapant méhállomány kifejlesztésének egyik legbiztosabb módját a *mürajkészítésben* jelölhetem meg.

Minden gyakorlati méhész tudja, hogy a méhcsaládok tulajdonság és teljesítőképesség tekintetében nem egyformák: egyik szorgalmasabb, másik kevésbé az; egyik szelidebb, másik dühösebb hajlamu; egyik szaporán fejlődik, másik néptelen marad. Azt is tudjuk, hogy az *anyának átörökítő képessége van*, vagyis úgy jó, mint rossz tulajdonságait átadhatja a tőle származó utódoknak. Ezt tudva, önmagunk ellen vétkoznénk, ha nem a legkiválóbb tulajdonságu méhcsaládokkal népesítenénk be kaptárainkat. Ilyen irányú törekvésünket csak a mürajok készítésével érhetünk el feltétlenül biztosan, mert ennél a feladatnál a rajzási idő, az anya, a népesség és családi tulajdonságok megválasztása tekintetében nincs a kezünk megkötve. Mindenki akkor csinál mürajt, amikor az időt legalkalmasabbnak gondolja, annyi méhet vesz hozzá, amennyit akar és azt az anyát választja ki a faj fenntartására, amelyik teljesen ép és minden tekintetben kiváló tulajdonságu. A természetes rajknál mindezt senksem befolyásolhatja. Azt a rajt kell elfogadnunk, amit éppen kibocsátottak a törzsek, annyi méhhez kell megelégednünk a rajban, amennyit kapunk, olyan tulajdonságu anyja lesz az új családnak, valamint származékainak, amilyen a megrajzott törzs éppen rendelkezik és addig kell a raj kibocsátására várunk, ameddig ők akarják, sőt sokszor a rajzás teljesen el is marad.

A rajzásra kiválasztott törzseket egész tavaszon át megkülönböztetett figyelemben részesítjük, velük a *serkentő etetést* feltétlenül keresztül visszük s a lakásbővítést a mézért megnyitása nélkül aprólékos gondnal teljesítjük. Lehet az ilyen családok költőterébe egy heresejtes lépet is betenni, hogy a család korán neveljen magának heréket.

Műrajt sokféleképpen lehet készíteni: *anyával, anyabölcsővel, anya nélkül, helycserével, összeseprett méhekkel, összeszedett fiasításból, családmegosztással, gyűjtött méhekkel* stb. En mindig anyával készitem a műrajokat. Mikor a megrajosítani akart család már annyira elnépesedett, hogy a fészek utolsó keretét is vastagon lepik a méhek, sőt talán már herék, esetleg anyabölcsők is vannak: egy meleg tavaszi nap délelőttjén, a főhordás kezdete előtt mintegy 6—10 nappal, megcsináljuk a műrajt. Az anyakaptártól lehetőleg jó távol felállítjuk az üres kaptárt, mely az új család lakásául fog szolgálni, azt portól, piszoktól, pókhálótól megtisztítjuk, alját, falait bedörzsöljük *méhfüvel*, vagy más szagos növény levelével, hogy az új család népe az anyatörzstől eltérő szagot kapjon. Tartalék lépkészletünkből előveszünk két virágporos keretet s azt elsőnek toljuk be a költőtér homlokfaláig, mindkét keretsorba egyet-egyét. Most az anyatörzs kaptárából egymásután kiszedjük a kereteket a keretbakra, különötte az érett és friss fiasításos, mézes és virágporos kereteket mindaddig, míg csak az anyát meg nem találjuk. Ezt a keretet kellő óvatossággal, hogy az anyát le ne ejtsük, a néppel együtt áttesszük második keretnek az új kaptár alsó keretsorába, föléje egy teljesen érett, egy-két nap múlva kikelő fiasításos keretet függesztünk az összes rajta lévő méhekkel, harmadik pár keretnek alul-felül üres dolgozósejtes, vagy műlépes két keretet teszünk, negyedik pár keretnek ismét két érett fiasításos keretet veszünk méhekkel együtt, az ötödik pár keret hasonlóan az érett fiasítások közül kerül ki és megy át az új kaptárba. Ha van még több fedett fiasításos keret, azt is áttesszük méheivel együtt a rajhoz, melynek keretsorait végül befejezzük két virágporos és két mézes, esetleg egy vizes keret befüggesztésével. Most feltesszük a seprőgaratot az új raj kaptárára s a keretbakon lévő többi keretről is a borítóméhekét mind a rajhoz seperjük egy szál tollal. A méheiktől megfosztott friss fiasításos és petés kereteket pedig az anyatörzsnek adjuk vissza, míg csak va-

lamennyi keret be nem kerül a régi kaptárba, hol is az áthelyezett 5—7 érett fiasításos keretet üres dolgozósejtes keretekkel pótoljuk s az ablakokat, ajtókat mindkét kaptáron feltéve: a *műrajkészítés befejeztetett*. Van tehát egy műrajunk, pl. 6 érett fiasításos, 2 üres, 2 mézes, 4 virágporos kerettel, egy anyával s az anyatörzs össznépeségének háromnegyed részével, míg az anyatörzsnél marad 8—10 friss fiasításos, vagy mézzel, virágporral telt keret, a család össznépeségének egynegyed része s a pótlásul beadott üres keretek.

Igy fest a két család az első pillanatban, a kép azonban hamarosan megváltozik, mert az átseprött méhek közül a kijárók sietve munkába állanak, kirohannak a nyitott repülőnyíláson a szabadba s elrepülnek anélkül, hogy tájolódnának s megrakodva a jól ismert, megszokott uton repülnek haza az ősi hajlékba, úgyhogy kiegyenlítődés után mindkét család lakossága körülbelül feles arányú lesz. A rajnál az érett fiasítás hamarosan kikel s a család úgy elnépesedik, hogy a közelgő nagy hordást már ők is jól kihasználják, az anyatörzsnél pedig új anyát nevelnek s mivel ekkor még nincs petőzés, a főhordás alatt az egész kaptárt mézzel gyűjtik tele.

Szűkös területem nem engedi, hogy a műrajkészítés többi módját is leírjam; mindegyikről, valamint az összes tavaszi teendőkről bőseges tájékozódást szerezhet az, aki *„Tavaszi munkák a méhészetben“* című könyvem három pengő előzetes beküldése mellett megrendeli. (Cím: Kádár Lajos, Mende, Pestmegeye.)

Milyen tojást keres és fizet nagy áron a kereskedő?

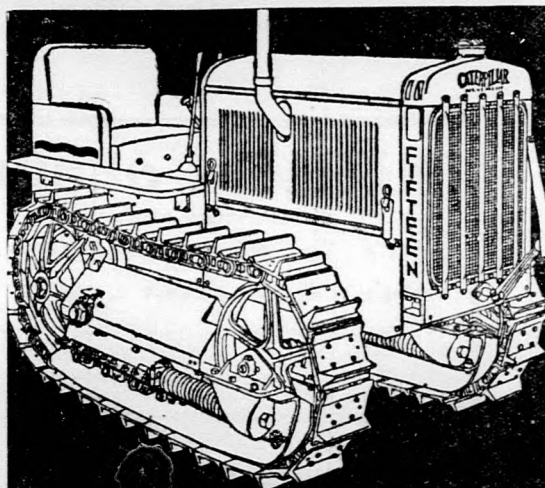
Irta: Winkler János gazdasági tanácsos.

A magyar baromfitermékek legnagyobb részben a külföldi piacokon: Ausztriában, Német-, Angolországban, Svájcban stb. értékesülnek. Kereskedőink összevásárolgadják a tojást, tollat, baromfit, összegyűjtve osztályozzák a különböző külföldi fogyasztópiacok ízlése és igényei szerint s így olyan minőséget szállítanak, amilyent az illető piac megkíván.

A tojásokat például nagyság, szín és frissesség szerint

CATERPILLAR

REG. U.S. PAT. OFF.

**Ez
a traktor volt
a
tenyészállatvásár
szenzációja!**

Prospektust küldünk
STEYR MÜVEK RT.
Budapest, VI., Lehel-utca 25. sz.

A MÁV. és csendőrség hivatalos szállítója!

Világhírű

THE WHITWORTH

Kérje a most megjelent 1000 képes árjegyzéket, ingyen kapja
Rendelésnél hivatkozva a VASÁRNAPRA.

kerékpárokat, jótállással kedvező részletre vidékre is. **Nagy gyermekkosci osztály és speciális javítóműhely.** Varrógép- és kerékpár-alkatrészek gyári áron Külső gummik P. 6.50-től belső P. 2.10-től, lánc P. 3-60, pedál P. 3.20 stb.

LÁNGIMRE
gépjavító műszerész, mester,
Budapest, VI., Teréz-kört 3/V.
(saroküzlet.)

osztályozzák. Az apró tojások csekély értékűek és ezek csak, mint olcsó áru szerepelnek a tojásiüzletekben. Az elsőrendű tojáshoz 54—60 gramm súlynak kell lennie. A legtöbb ország, melynek tojáskivitele van, márkázza a kivitelre kerülő tojásokat, vagyis megállapítja, hogy milyen súlynak kell lennie annak a tojáshoz, mely az ország határait elhagyhatja. Nálunk állami márkázás még nincs, de az egyes tojáskereskedő cégeknek van magánmárkájuk. Így egyik tojáskereskedő cégnek márkája ez a szó: *Agrikon*. Ez azt jelenti, hogy e szóval jelzett ládába csomagolt tojások ezrenként 54—56 kilogrammot, *darabonként tehát 54—56 grammot nyomnak*. Összel rendszerint kisebb tojásokat tojnak a tyukok, mint tavasszal. De változik a tojás súlya vidékek szerint is: Zalában nagy tojások termelődnek; Somogyban és Tolnában az elsőrendű tojások súlya már csak 52—53 gramm, a Tiszavidekén 51—52 gramm, Miskolc tájékán pedig 50 gramm.

Szin szerint van *fehér* és *barnahéjú* tojás. A német piacokon jobban kedvelik a fehér tojást, mint a barnát, míg ellenben nálunk és Angliában a barnahéjút tartják jobbnak.

A színnél sokkal fontosabb a *frissesség*. Legértékesebb az egészen friss tojás, melyet *teletojásnak* vagy *teatojásnak* neveznek. Ha ilyen világosság (lámpa) felé tartva átvizsgálunk, azt látjuk, hogy tompa végén nincs légűr, hanem a tojás tartalma betölti az egész héjat. Az apadt tojásban a légűr nagy, mert a tojás tartalma a tompa végén többé-kevésbé beszoradt. Ezeket azután *főztojás* néven hozzák forgalomba, mint másodikrendű árut.

Az apró és piroshejú tojások is csak, mint olcsó áru jöhetnek számba.

Dániában, Hollandiában és egynemely más államban, hol a baromfityesztésre nagyobb gondot fordítanak, 60 és még több gramm tojásokat is hoznak forgalomba. Mi tehát a mi feladatunk? *Olyan tyukokat tartani, melyek nagy és lehetőleg sok tojást tojnak*. Ha a gazda parlagi tyukokat tenyészt, akkor figyelje meg, mely tyukok tojják a legnagyobb és legtöbb tojást és ezek után szaporítson; a kicsi tojást tojó tyukokat pedig selejtezze ki. Másrészt tyukállományát keresztezze olyan fajtákkal, melyek szép és sok tojást tojnak.

Az angol tojóversenyen a múlt évben egy *rhode-landi tyúk 286 tojást tojtott*. Ilyen azonban több száz versenyző közt csak egy akad; a legkevesebb jól tojó rhode-land 200 tojást tojtott. A *fehér leghornál a tojóversenyen a legjobb hozam volt 281 darab, a legalacsonyabb 181 darab*. A *sárga orpingtonnál a legjobb 261, a leggyengébb 182 darab, a fehér wyandottoknál a legnagyobb hozam 271, a legalacsonyabb 200 darab volt*.

A tojások frissége szempontjából a gazdaközönség az értékesítésnél nagy hibákat követ el: *heteiken át gyűjti a tojásokat és egyszerre adja el, ha már nagyobb tömeg van együtt*. Ezáltal azonban részben elpárolog a tojások viztartalma, vagyis a tojások apadtakká válnak s így csak kisebb áron vétetnek meg, mint a főző tojások. A dániai

tojásértékesítő szövetkezeteknél az a szabály, hogy az *aznap tojt tojásokat minden nap be kell szállítani a szövetkezetbe, hogy még aznap frissen a piacra el is lehessen indítani*.

A tojások közül tehát az apróbbakat használjuk el háztartásunkban, a nagyobbakat pedig mielőbb adjuk át a kereskedőnek, hogy ezek frissen érjenek a piacra. Ezáltal nemcsak több pénzt kapunk, hanem a kivitel ügyének is nagy szolgálatot teljesítünk.

Apró jó fanácsok.

Erosen tarackos földből a tarackot kiirtani úgy sikerül, ha lehántjuk a földet, mihelyt a talaj zöldelni kezd, miáltal a gyökereket megfojtjuk, majd a tarackot beárnyékoló zabot vetünk bele, ezután pedig kapás növényt.

Nyulragótt fák bővében vannak — sajnos — mindenütt. Ha a nyul nem rágtá teljesen körül a héjat, vagy kérget, a kitisztított sebet kenjük be langyos, jól kifőzött fakátránnyal, melybe szitált fahamut is keverhetünk. Az egészen körülragótt fáknál a rágott rész alsó felét a nedvkeringés megindulása előtt fűrészszeljük le, a sebhelyet kátránnyal kenjük be és az előtörő nemes hajtásokból neveljük új koronát.

Cserépvirágok gyönyörűen fejlődnek, ha 8—10 naponként műtrágyaoldattal megöntözzük földjüket, úgy, hogy ez a levelekre ne jusson. Tíz liter esővízben oldjunk fel 2 deka szuperfoszfátot, 2 deka kén-savas ammóniákat és 1 deka 40 százalékos kálsót. Ebből annyit öntsünk 10 naponként egy cserépre, amennyit közönséges öntözéskor szoktunk. Legjobb minden 10—20 napban, tehát 1—2 öntözésre frissen csinálni az oldatot.

A kukoricamoly kiirtása érdekében miniszteri rendelet kötelez bennünket arra, hogy semmisítsük meg (gessük el), vagy a trágya közé mélyen ássuk el, vagy vastag földréteggel lepett állapotban veremjük be május 15-ig a tengeriszárakat, a csutkát és a tuskót, mert különben kirepül belőlük az ott telelt pille s reárákja petéit új kukoricavetéseinkre, amivel óriási károkat okozhat nekünk.

Ne vessük el a tengerit, ha 100 magból még 50 se csirázik ki, mert sok takarmányozásra még alkalmas tengeri mély így veszendőbe a talajban, másrészt nagyon hiányos lesz a vetés, úgy, hogy újra kell vetniük. Jobb, ha csiráztatási próbával ezt előre kikémleljük és kedvezőtlen esetben olyantól vesszünk vetőmagot, ki 80—90 százalék csirázást biztosít és a mi tengeriünket takarmánynak eladjuk. Csiráztatási próba céljából néhány ujj vastag homokrétegre, vagy itatópapírra olvassunk ki 100 tengeriszemet s 18—20 fokos helyen állandóan nedvesen tartjuk a homokot, illetőleg a papírost. Ha 6 nap múlva a 100-ból 60 mag se hajtott csirát, akkor az nem megfelelő vetőmag.

Egy métermázsza baromfitrágyában négyszer annyi nitrogén, hatszor annyi foszforsav és kétszer annyi kálium van, mint a közönséges érett istállótrágyában. Ugyanis a baromfitrágyában van átlag 1.63% nitrogén, 1.54% foszforsav és 0.85% kálium, az istállótrágyában pedig szokott lenni 0.41% nitrogén, 0.22% foszforsav és 0.52% kálium.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk **birtokra**, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt 7 1/2 százalékos** típusban **kézpénzben is**. **Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is**.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Május első két vasárnapjára is a munkaszünetet felfüggesztését kéri a gazdák.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület újabb felterjesztéssel fordult a földmivvelésügyi minisztériumhoz, hogy a vasárnap munkaszünetet felfüggesztését május első két vasárnapjára is terjessze ki.

Kertészeti kiállítást rendeznek Keszthelyen.

A Balatommelléki Gyümölcsészeti és Méhészeti Egyesület most tartotta közgyűlését Sztankovics János akadémiai igazgató elnöklésével, aki megnyitó beszédében felsorolta a gyümölcsstermesztés érdekében történt kormányintézkedéseket. A közgyűlésen elhatározták, hogy az egyesület augusztus közepén Keszthelyen nagyszabású kertészeti kiállítást rendez. Igazgatóvá Hajós Gyula kertészeti intézőt választották meg.

Erdőöri és vadöri tanfolyam.

Az esztergomi és a Szege-d-királyhalmi m. kir. erdőöri és vadöri iskolákban a szeptember havában megnyíló tanfolyamra való felvételi kérvényeket június elsőjéig kell benyújtani. A részletes pályázati feltételeket harminchat fillér előzetes beküldése ellenében a m. kir. erdőöri és vadöri iskola (Esztergom, vagy pedig Szege-d-Királyhalom, Csongrád megye) küldi meg az érdeklődőknek, amely iskolába a pályázó magát felvétetni kívánja.

A kaposvári országos kiállítás előkészületei.

A kaposvári országos kiállítás sikere érdekében magyaránny előkészületek folynak. A kiállítás a gyönyörűen parkirozott Honvéd-téren nyer elhelyezést. Az állatkert felé a céljaira tizenöt négy pavillon épül, melyhez a gyárpar részére két nagy csarnok, a halászati csoport részére egy halászati pavillon csatlakozik. Az erdőszet és a vadászat díszes pavilonja maga körül épül. A harmincegyelő kiállítási csoport mindegyike iránt megfelelő érdeklődés mutatkozik, de a legnagyobb a kiállítás exportvásárjának szol, amely iránt különösen Jugoszlávia érdeklődik, de ez az érdeklődés nemcsak tenyészállatoknak, hanem nemesített vetőmagvaknak és mezőgazdasági gépeknek is szol.

Kétszázötven új vonatot indít a jövő hónapban az államvasut. A magyar királyi államvasutak új menetrend szerint május tizenötödikén lép életbe. Az új menetrend szerint a vasut kétszázötven teljesen új vonat állít be a forgalomba. Így a régi 1890 személyszállító vonat helyett május 15-től kezdve 2140 vonat bonyolítja le a közlekedést. Valóban öröndetes jelenség, hogy a vasut új vonatokat tud beállítani a forgalomba, különösen, ha meggondoljuk, hogy a világháboru folyamán, majd a forradalmak alatt, később pedig az oláh megszállás idején óriási veszteségek szenvedett az államvasut.

Haza lehet hozatni a külföldön eltemetett magyar katonákat. A magyar kormány Németországgal, Olaszországgal, Lengyelországgal, Ausztriával, Csehsországgal, Szerbiával és Oláhországgal megállapodott, hogy ott eltemetett magyar katonák holttestének hazaszállítását a felsorolt államok megengedik. Aki tehát hősi halottját haza akarja hozatni, bélyegmentes kérvényét a költségvállalási nyilatkozattal együtt a magyar királyi belügyminisztérium III. osztályához, a hadisírokat nyilvántartó csoporthoz adja be. A kérvényekben az elhalt katona személyi adatait, a halálozás időpontját, jelenlegi sírhelyét és az lthton tervebe vett temetkezési helyet is meg kell jelölni. A kérvényeket legkésőbb május 15-éig kell benyújtani, Budapest, V. Falk Miksa-utca 9. II. emeleten lévő csoportnál. Akik már halottjuk hazaszállítására véget beadtak kérvényt, azoknak újabb kérvényt beadni nem szükséges.

Siketnémák felvétele az egri intézetbe. A siketnémák hevesvármegyei intézete a következő tanévre több gyermeket vesz fel az intézetbe gyógykezelés céljából. A felvétel iránti kérvényeket június hó 1-ig kell benyújtani az intézet igazgatóságához, amely Egerben, Szemrecsányi Lajos-utca 6. szám alatt van. Az intézetbe hattól tizenkétéves korig vesznek fel gyermekeket.

A tési Faluszövetség vezetői.

Buday Barna vezércikke a „Vasárnap”-ban. Olvasóink a Vasárnap mai számának első oldalán Buday Barna nevével találkozhatnak. Ez a találkozás nem csupán annyi, hogy olyasvalakivel hozott össze bennünket a sors, akinek nevét eddig csak más lapokban megjelent utólréhetetlen írásaiból és fel sem mérhető közéleti munkássága révén ismertük. Ez a találkozás a mi számunkra sokkal többet jelent: a viszontlátás őszinte és teljes örömet. Buday Barna, a magyar gazdatársadalom büszkesége és az agrár-édek „aranytollu” harcosa, ott állt a Vasárnap böleső-jénél és nagyszerű cikkeivel, páratlanul élesszemű utbagazatásaival megbecsülhetetlen segítőtársa volt a lapnak. Vezércikkei az olvasóknak minden alkalommal ünneppereket hoztak; a gondolatok gazdagsága, a felvetett kérdések és állásfoglalások komoly és sugárzóan okos taglalása a tennivalók gondos megjelölésével, végül a kristálytisza magyar nyelv csengő muzsikája; mindez ellenállhatatlan erővel ragadta magával az olvasót. Fájdalom, az utolsó esztendőben nélkülözniük kellett Buday Barna ragyogó írásait és annyira szükséges segítő kezét. Mástermészeti elfoglaltsága ugyanis oly nagy mértékben megnőtt — hiszen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója, a Gazdasági Szakoktatási Tanács elnöke, a „Köztelek” felelős szerkesztője, számos gazdatársadalmi intézmény vezető tagja — hogy le kellett mondania a Vasárnap-nál vállalt munkájáról. Annál nagyobb az örömdünk, hogy most — bár elfoglaltsága semmivel sem csökkent — mégis időt szakít magának arra, hogy mondanivalóit a Vasárnap hasábjain közölje a falusi néppel. Ezt az elhatározást a magyar mezőgazdaság aggasztó válsága érlette meg benne; úgy érezte, hogy a mai rendkívül súlyos időkben mindenkinek legfőbb kötelessége, hogy helyes, okos és járható utakat mutasson meg a falvak lakóinak. Őszinte örömdünkre szolgál, hogy ezirányú munkásságával ismét a Vasárnap-ot tisztelte meg.

Szövötanfolyam Csepregen. A földmivvelésügyi miniszter által engedélyezett szövötanfolyam, amely mult év december hó 27-én kezdődött, április hó 20-án befejezést nyert. A tanfolyamon résztvett tizenhét polgárteány. Készítettek 116 méter törülköt, 60 méter tányértörölt, 50 méter lepedővásznot, 227 méter futószönyeget, 66 méter lenvásznot, összesen tehát 519 méter anyagot. Bár a tanfolyam a szülöknek némi áldozatába került, mindazonáltal hasznos háziipari tevékenységet sajátítottak el a tanulók és maguk között szétosztották saját készítményeiket. A gazdakör ezuton is köszönetét fejezi ki a földmivvelésügyi miniszter megértő támogatásáért.

Elütött a villamos egy öreg földmivest. Mult vasárnap este Budapestben, az Erzsébet-híd budai hídfőjénél a 75-ös jelzésű villamos elütötte Suprik János ötvenöt éves paksi földmivest. Suprik menetközben ugrott le a robogó villamosról, de olyan szerencsétlenül, hogy a kocsi kereké alá került. Bordatörést és súlyos zuzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt földmivest a túzóltók emelték ki a villamoskocsi alól, majd a mentők kórházba szállították.

Hősök emlékünnepe.

Áldjuk szent emlékét kegyelettel annak,
Kik édes hazánkért hősi halált haltak.
Kiknek értünk hull, drága, piros vére
Dicsőséget hozott a magyar nevére.

Áldjuk emléküket . . . Minden magyar szája
Nevüket örökké foglaltja imába!
Nem rajtuk mulott, hogy gyász: jaj lett a vége.
Hogy zord, sötét felhő szállt a magyar égre.

Boldogok ők lent az anyaföld ölében,
Nem látják, hogy könny van testvérük szemében.
Kezén-lábán bílines . . . panasz: a jajja:
Titeket is sirat bánatos sóhaja.

Titeket is sirat s széttépett hazáját,
Ezredéres tölgynek sok letépett ágát.
De bízunk még benne, hogy egy új tavasznak
Lauzugy melegétől új lombok fakadnak . . .

BARÁTH JÁNOS (Belvárdgyula).

Gyümölcsértékesítő szövetkezetek a vilányi gazdák. A gyümölcsértékesítés kérdésével foglalkozott a vilányi gazdaközönség egy népes értekezlet keretében, ahol a környékbeli községek gazdái is résztvettek. Horváth Lajos ref. lelkész a Vilonya és környéke gyümölcsértékesítő szövetkezet megalakítását sürgette, hogy azt a nagymennyiségű szilvatermést, amelyben a környék bővelkedik, különféle módon értékesíthessék. A Faluszövetkezet Szekecs László dr. főtitkár képviselte, aki hosszabb beszédben rámutatott az olaszországi gyümölcsexport különféle módzataira, különösen pedig a gyümölcsesomagozás nagy fontosságára, amely nélkül a külföldi piacokon a magyar szilvát elhelyezni nem tudjuk. Az előadottakhoz id. Takács Imre, Bartha Ferenc tanító, Zsergi Dániel, id. Nagy Gábor és Herczeg László szóltak hozzá. Az értekezlet kimondotta a Faluszövetkezet megalakítását a következő tisztikarral: elnök: id. Takács Imre kishirtokos, alelnökök: Zsergi Dániel és id. Nagy Gábor kishirtokosok, a választmány tagjai: Takács Sándor kishirtokos, Horváth Gyula kishirtokos, Horváth Dániel kishirtokos, Kálmán János kishirtokos, Fülöp Ferenc kishirtokos, Almási Alajos napszámos, titkár: Bartha Ferenc ref. tanító, pénztárnok: id. Miklós Gyula kishirtokos, ellenőr: N. Takács János kishirtokos, a számvizsgálóbizottság: Hajda Dezső kishirtokos és id. Puszkás József kishirtokos.

5:4-re verte a magyar labdarúgócsapat a svájci válogatottakat. Mult vasárnap zajlott le Bernben Magyarország és Svájc csapatai között a válogatott futballmérkőzés. A mérkőzést hosszas küzdelem után, 5:4 arányban, a nagyszerű dundülettel és tüzzel játszó magyar válogatott csapat nyerte el. A nagy nemzetközi siker őszinte örömet keltett az ország sportkedvelő közönségében.

Othon akarta kitöltetni fiával a fegyházbüntetést. Berecz Kálmán nyiregyházi cipész váltohamisításért két évi fegyháza ítélték. Az ítélet felebezés során a Kurlához került, amely azt jóváhagyta. A kuriai tárgyalás alkalmával az elítélt cipész édesapja kérvényt intézett a bírósághoz, engedje meg, hogy fia fegyházbüntetését odahaza ülje le. Berecz azt ígérte a kérvényben, hogy fiával szemben a törvény teljes szigorát alkalmazza, úgy, hogy fiát valóságos fogolyként őrzi otthon. Az elítélt azonban nem nagyon bízhatott a kérdés sikerében, mert amikor kihirdették előtte a jogerős ítéletet, azt kérte, hogy azonnal vigyék a fogházba, mert szeretné mielőbb kitölteni a büntetést.

Magyar vivó nyerte az európai kardvívás bajnokságát. A napokban Nápolyban lefolyt kardvívóversenyeken az Európa bajnokságot magyar vivó, a kitűnő Glykais Gyula nyerte meg, hazájának világszerte igen nagy dicsőséget és elismerést szerezve.

Horváth Jenő huszonöt éves szolgálati jubileuma. Bensőséges, meleg ünneplésben részesítette a Hangya-központ igazgató-sága és tisztviselői kora április hó 18-án délelőtt Horváth Jenő szolgálatában huszonöt éve fejt ki odaadó, lelkes munkásságot. A jubilánst Dömötör László dr. ügyvezető-igazgató üdvözölte és meleg szavakkal méltatta érdemekben gazdag munkásságát. Horváth Jenő meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért és azért a támogatásért, amellyel az intézet vezetői és kartársai őt munkájában mindenkor támogatták. Az egybegyűlték hosszantartó, lelkes éljenzéssel ünnepelték a jubilánst s baráti köszönetnyilvánítással fejezték ki előtte ragaszkodásukat és szeretetüket.

Kiirtotta családját egy katona. Megdöbbentő családtragédia játszódott le a mult héten Budapesten. A Kelenföldi-ut 7. szám alatti házban lakott családjával Kovács János budafoki utmester. Az utmester lakásában lakott Sebők Pál szakaszvezető, aki Kovács leányának volt a férje. Sebők egy alkalommal összekülönbözőtt feleségével és feleségének szüleivel, akik erre kiutasították a házból. A szakaszvezető többször megjelent Kovácséknál s követelte, hogy engedjék vissza, de Kovácsék visszautasították Sebők kérését. Sebők erre elhatározta, hogy végez feleségével és családjával. Hétfőn reggel öt órakor Sebők ismét elment Kovácsékhoz és amikor Kovács János munkába indult, Sebők szolgálati fegyverével lelötte. A gyilkosság után berohant Kovácsék lakásába és előbb feleségét, majd pedig anyósát lölte agyon. Sebők most önmaga ellen fordította a fegyvert, a puská csöve azonban elcsúszott s a golyó csak kisebb sebet ejtett a gyilkos katonán. A mentők Kovács Jánost a Szent István-kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt. A vérengző katonát a katonai kórházba vitték.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerű mind a hajhullás, kopásodás, hajmolyosodás legteljesebb gyógyszer; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbor teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 46.

Idegrohamot kapott egy kisfiu, mert lelőtte a kutyáját. Négy évvel ezelőtt történt, hogy Gálffy Béla szolnoki gazdálkodó le akarta löni Menyhért Sándor gazda farkaskutyáját, mert szerinte nagy pusztítást végzett a vadállományában. Amikor Gálffy puskáját a kutya ellen fordította, Menyhért Sándor, Béla nevű kislfia a farkaskutya elé állt és testével akarta megvédeni a kutyát a halálos lövés elől. Bár a kisfiu sírva könyörgött Gálffynak, hogy ne bántsa a farkaskutyát, Gálffy nem hallgatott a gyerekre és agyonlőtte a kutyát. A kisfiu kedves pajtásának kimulása felett érzett fájdalomában összeesett és olyan súlyos idegrohamot kapott, hogy heteken keresztül beteg feküdt a szülei lakásán. Gálffy annak idején a miskolci törvényszék nyolcmillió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügy felebezés során a tábla elé került, amely Gálffy gondatlanságból okozott testisértés miatt éghónapi fogházra és kétszáznegyven pengő pénzbüntetésre ítélte.

Meghalt Rothermere lord öccse. Londoni jelentés szerint mult pénteken Londonban váratlanul elhunyt a nagynevű magyarbarát lord öccse, Hildebrand Harmsworth, aki bátyjához hasonlóan az egyik nagy angol lapvállalatnak az elnöke volt.

Patkányok, egerek, mezeiegek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőzőbetegség plántát az illető állatfaj közé és nemcsak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a veszte érintkezéseket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Igy bármely élelmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, ruszn-, csótány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószert csak egyszerű kirakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen fergeket. Napárban utánvételt szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

33 év óta a világot uraló
eredeti angol

**THE CHAMPION
ROYAL STAR
KERÉKPÁROKAT**

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyereket stb. nagyban gyári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belső 2.10 pengőtől. LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnyakereskedők. VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1929. évi április hó 30-án lejár, hogy a csatlót befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, ne hogy a lap szétkülönböztetésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre ingyen küld a

VASÁRNAP kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 5.

Terjed a feketehimlő Angliában. Angliában néhány héttel ezelőtt feketehimlőjárvány ütötte fel a fejét. A járvány jóval nagyobb mérvű, mint ahogy azt az első időben gondolták. A nottinghami kórházban most már százánál több járványos beteget kezelnek. A feketehimlőt Londonban több mint százötvenen kapták meg. Angol híradás szerint a francia kormány az angol himlőjárvány hírére elrendelte az Angliából jövő utasok szigorú ellenőrzését.

Leletta a feleségét és fiát egy részeg fűrdömester. Mult szombatn reggel hét óra tájban Budapesten, a Kaesa-utca 35. számú házban Berényi József fűrdömester revolverrel lelőtte feleségét és huszonkét éves Gyula nevű fiát. Berényi Gyula azonnal meghalt, az asszony pedig súlyosan megsebesült. A gyilkos fűrdömester a rendőri kihallgatás alkalmával elmondta, hogy tettét feltétlenül követte el. Pénteken este szőváltás támadt Berényi és felesége között s a veszekedés alkalmával a fiu anyja védelmére kelt és megütötte apját. Berényi ezen annyira elkéseredett, hogy elhatározta, végez fiával. Kora hajnalban felkelt, egy közeli kiskorcsmában leitta magát, majd hazatért és forgópisztolyával halántékra lökte alvó fiát. A revolverdörrenésre felébredt Berényiné is, mire a részeg fűrdömester felesége ellen fordította a fegyvert, rálőtt, majd pedig kirohant az utcára. A verenző fűrdömestert letartóztatták.

Kitüntetett gazdasági munkások. A földművelésügyi miniszter Ördög Sándor tápéi lakos, mezőgazdasági munkást, aki néhai Pósa Mihály volt tápéi kizsárdánál, ennek elhalálása után pedig családjánál több mint harminc éven keresztül állandóan mezőgazdasági munkát végzett, elismerő oklevéllel és 100 pengő pénzjutalommal tüntette ki. — Gyömrő községében április hó 14-én vasárnap délelőtt bensőséges ünnepély keretében adta át Mészó Rudolf járási főszolgabíró a földművelésügyi miniszter elismerő díszoklevelét Rab Andrásnak, aki négy évtizede szolgálja becsülettel hűséggel Telegi Tibor gróf gazdaságát.

Ágyuval akart öngyilkosságot elkövetni egy francia munkás. Oissel francia községben egy textilgyári munkás ágyuval akarta agyonlőni magát. A munkás még a világháborúból egy kiskaliberű ágyut rejtgetett házában. Most az ágyut felállította az udvaron, az ágyu esőve elé állt és megrántotta a gyújtószínort. Az ágyu elsült, de a golyó csak horzsolta az öngyilkosjelöltet és nem sebesítette meg súlyosan.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Jó Sív sorsjegyeim vannak, szeretném tudni, hogy kibújták-e a sorsjegyet vagy, hogy egyáltalán van-e valami értéke a sorsjegyeknek? (3970. előfizető, Mád.) — **Felelet:** A Jó Sív Sorsjegy, sajnos, ma alig ér valamit. Ha nyert volna is, akkor sem érdemes a ráeső nyeresémet átvenni, mivel a nyereseményeket nem valorizálták. Várjon, hátha arra is sor kerül.

Kérdés: 1. Érvényben vannak-e a Magyar Szentkorona Országainak Vöröskereszt Egylete által kiadott sorsjegyek? 2. Honnan tudhatnám meg a sorshúzókat eredményeiket? (Kistelek érdeklődő.) — **Felelet:** 1. A sorsjegyek érvényben vannak, a húzókat megtartják, de az egyes sorsjegyekre eső nyeresemények oly csekély összegűek, hogy azokat felvenni nem érdemes. 2. A Vörös Kereszt Egylet központjához, Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

Kérdés: Hadirokkant vagyok és az őszi felülvizsgálat alkalmával kértem rokkantsági százalékot felemelésre. A százalékot nem emelték magasabbra, de azt mondták, hogy a rokkantsági

díjat felemelik. Mikor emelik fel a rokkantsági díjat? (M. J., Zomba.) — **Felelet:** A novemberi felülvizsgálat alkalmával a rokkantknál, akiknek az állapotában rosszabbodás állott be, a százalékot a lehetőségéig képest felemelték. Már most akinc a százalékot felemelték, az rövidesen a magasabb százalék után járó nagyobb rokkantsági díjat kapja. Akinc nem állapították meg a magasabb százalékot, annak részére is csak az eddig megállapított árat folyósítják. Arról nem tudunk, hogy a járulékot a közeljövőben a kormány emelni szándékozik.

Kérdés: 1. Hol lehet olyan könyvet kapni, amely hadifoglyok életéről szól? 2. Közül-e még a „Vasárnap” szindarabot? (L. J., Magyarzentirán.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban kapható Stessel: „Hadifoglyok élete Szibériában”; ára 6 pengő. Bokor E.: „Menekülésen Szibériából”; ára 6,50 pengő. Barabás B.: „Magyar hadifoglyok élete orosz és olasz földön”; ára 2 pengő. Szentgyörgyi G.: „Szibériából haza”; ára 3 pengő. 2. Igen. Legeyen türelemmel, majd ismét közlünk.

Kérdés: Sorsjegyet szeretnék venni, azonban nem tudom, hogyan történik a sorsjegyek huzása és ez tart vissza a sorsjegy vásárlástól. Érdemes-e sorsjegyet venni? (K. M., Kisujszárlás.) — **Felelet:** A Magyar Kir. Osztálysorsjáték huzása hivatalos ellenőrzés mellett történik úgy, hogy a sorshúzókat minden visszaéléstől mentesek. A sorsjegy, mint a neve is mutatja, valaképpen a sorsától függ, így tehát arra vonatkozólag, hogy érdemes-e sorsjegyet vásárolni, kielégítő választ nem adhatunk. Akad olyan ember, aki már az első sorsjeggyel is szép összeget nyert, de viszont sokan már évek óta játszanak és csupán pénzüket nyerik vissza.

Kérdés: Öcsém elmebajos és betegségét a háboruban kapta. Évek óta kórházban van. Egyedüli hozzátartozója vagyok, ki köteles a kórházi költségeket viselni? Megjegyzem öcsémnek kevés földirtoka van. (12922. sz. előfizető.) — **Felelet:** Ha öccse baját háboruban szerezte, úgy természetesen kérhetik valamelyik katonai gyógyintézetbe való felvételét. Ha ez talán nem sikerülne, úgy a kórházi költségek megtérítése végett írjanak kérvényt a magyar királyi népjóléti miniszter urhoz. Egyébként, ha öcsének vagyona van, úgy abból a kórházi költségek fedezhetők. A kértetted gazdasági szerszám a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetében, Budapest, V., Alkotmány-u. 20. kapható.

Kérdés: Rádiómat használna kölcsön akartam adni egyik barátomnak. Az adót is ő fizette volna a rádió után. A postamester azonban nem engedte. Mit tehetek? (I. S., Tiszacsanak.) — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy a rádióengedély névre szól, az engedély alapján kiadott rádiókészülék csak annak a lakásán lehet használni, akinek nevére az engedély szól. Ha az engedélyt át akarja iratni barátjára, úgy azt az illető postahivatal utján megteheti.

Kérdés: 1. Jár-e minden község előjáróságának a „Vasárnap”. 2. Nem ért-e a hajnak, ha azt szappannal mosom. 3. Kötelek voltam-huszt másnapján leventegyakoratra menni? (M. S., Godisa.) — **Felelet:** 1. Majdnem minden előjáróságnak jár. 2. Nem. Sőt hasznák, mert a hajhoz tapadt szennyeződést, zsíradékokat és egyéb pisztok csakis szappannal való mosás által lehet eltávolítani. Akinek amugy is száraz a haja, annak ritkábban kell szappannal mosni, mert a szappannal való mosás keveset kiszáritja a haját. 3. Mivel husvét másnapja nem kötelező ünnep, így köteles volt elmenni.

Kérdés: 1. Hol lehet jelentkezni a folymórséghez való felvételre. 2. Milyen előképzettség szükséges a felvételhez. 3. Mennyi a fizetése a folymórségnek. 4. Mibe kerül egy olyan detektoros rádiókészülék, amellyel 150 kilométerre is lehet hallgatni. 5. Közli-e a „Vasárnap” a rádióműsört? 6. Hol van az „Új Barázdák” szerkesztősége. (Hú tanyai olvasó.) — **Felelet:** 1. Budapesten, a Folymórség Parancsnokságnál, III. Laktanya-u. 33. 2. Betöltött 17 életév és elemi iskolai végzettség. 3. A folymórséket először próbaszolgálatra veszik fel, amely idő a teljes ellátáson kívül havi 14 pengő zsoldot kapnak. Próbaszolgálat után havi 39 pengő a folymórség közlegény zsoldja. 4. Egy jóminőségű detektoros rádiókészülék ára teljes felszereléssel 22—24 pengő, azonban ilyen nagy távolságban detektoros készülékek csak ritkán lehet jól hallani. Ajánlatos egy egylámpás készüléknek a beszerzése. Egylámpás készüléket kaphat 45—52 pengőért. 5. Sajnos, még mindig nem sikerült áthidalnunk a nehézségeket. 6. Az „Új Barázdák” szerkesztősége: Budapest, József-körút 5. szám alatt van.

Kerékpárok
Motorkerékpárok
Varróépek

legkedvezőbben, heti részletre is kaphatók.

Albrecht Testvérek

Budapest, VIII., Német-utca 32. szám.
(Rákóczi-ter sarok)

KÉRJE „V” ÁRJEGYZÉKÜNKET

Kérdés: 1. Egyik ismerősöm azt állítja, hogy vannak olyan zsebtolvajok, akiket a hatóság zsebtolvajlásért nem büntet meg, mert a rendőrségtől zsebtolvaj jogosító igazolványuk van. Az ilyen hivatásos zsebtolvajok a mesterségük után nagy adót fizetnek. Az ismerősöm azzal bizonyítja állítását, hogy a vásárokon minden alkalommal kidobolják, hogy a közönség vigyázzon a pénzére, mert zsebmetszők járkálnak a vásáron. Igaz-e az, hogy vannak ilyen igazolványos zsebmetszők? 2. Méri nem fogják el a zsebmetszőket a vásárokon, ha tudják, hogy ott vannak. 3. Hol kaphatom meg a bor létesítési kiméréséhez szükséges engedélyt? (L. I., Szécheny.) — **Felelet:** 1. Ismerősének állítása légből kapott mese, amelynek semmiféle alapja nincs. Igen fureca gondolkozásra vall, hogy valaki ilyen örültséget még másnak el is mondjon. Csak nem gondolja az illető, hogy az állam hivatalosan elismeri a lopást, mint rendes foglalkozási ágat? Hiszen ez az állami életet és az egész polgári társadalmat létalappjában döntené meg. Ismerőse vagy beteg, vagy nadragulyát evett. 2. Azért, mert a tolvajok, különösen az olyan helyeket keresik fel, ahol sok ember fordul meg. A tömegben könnyen eltűnhetnek az emberek szemei elől. 3. Az illetőnek pénzügyigazgatóságánál.

Kérdés: Földreform során földet kaptam s a föld vételárát hamarabb szeretném kifizetni, mint ötvenkét év alatt. Lehetséges-e ez? (F. P., Balinka.) — **Felelet:** Hogyne, Tessék gondosan áttanulmányozni lapunk 15-ik számában erre vonatkozó részletes cikkünket. Forduljon egyébként közvetlenül a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezethez (Budapest, V. Széchenyi-utca 2. szám).

Kérdés: Tengerit szeretnék műtrágyázni foszforral és nitrogénnel. Hogyan eszközöljük ezt? (F. I., Balatonsződ.) — **Felelet:** Ajánljuk Rátky kasznár módszerét. Oldjanak fel vízben vagy trágyalében annyiszor 4 gramm szuperfoszfátot és 2 gramm kénvas ammoniákat, ahány fészekbe a tengerit vetik s minden fészekbe öntsenek a vetés alkalmával annyi oldatot, hogy 1 fenékre 4 gramm szuperfoszfát és 2 gramm kénvas ammoniák jusson.

Kérdés: 1. Hogyan lehet földi epret természetien és hol kapható magva, illetőleg palántája? 2. Ad-e a győri kamara árkedvezményes vetőmagot? (Sz. A., Esztergom.) — **Felelet:** 1. Legjobb kertészekről vagy magkereskedőktől kész palántát venni; ezeket tavasszal vagy ősszel, egy évvel előbb bőségesen megtrágyázott földbe kell ültetni. Később a fölös indákat el kell távolítani és az epersorok közt a gyomot szorgalmasan irtani. 2. Kérdést intéztünk a Kamarához. Mihelyt válasza megérkezik, elküldjük.

Kérdés: Mennyi a mai értéke az 1908. évi nyolcszáz és 1924. évi január havi négy millió koronának? (3304. számú előfizető, Tormafölde.) — **Felelet:** A nyolcszáz koronának mai értéke körülbelül kilencszázötvennégy pengő, míg a másik ötszáznek értéke hétszázötvenhat pengő.

Kérdés: 1. Mennyibe kerül egy tizenháromsoros Hungáriarendszerű sorvetőgép, ha azt a Faluszövetségnél a kedvezményes árkéretén belül vásárolom? 2. Mennyi az értéke az 1892. évi háromszáznegyvenöt forintnak? (P. J., Kőszegputy.) — **Felelet:** 1. 390 kilogramm súlyú tizenegysoros vetőgép ára: ötszáznyolcvan pengő, tizenháromsoros (400 kilogramm súlyú) ára: hatszázhusz pengő, tizenötösoros (440 kilogramm súlyú) hatszázhetven pengő, tizenhétösoros (480 kilogramm súlyú) ára hétszázhusz pengő. Az árakhoz még két százalék forgalmi adó és két százalék kötvénybélyeg illeték járul. A vasuti és szállítási költséget Budapestre a szállítási helyéig a vevő fizeti. 2. Körülbelül nyolcszázötvenhat pengő.

Kérdés: Öszi fajta karalabdát akarok termelni, azonban nem tudom, hogy hol lehet majd értékesíteni? (H. Előfizető, Nyirboghány.) — **Felelet:** Értékesítést végeztünk ajánljuk, forduljon a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához (Debrecen, Hunyadi-utca.)

Kérdés: Kell-e hatósági engedély az olyan ténemulatsághoz, amelyet az egyet saját helyiségében kizárólag a tagok számára rendez és a mulatság éjfélig tart? (R. K. I. Ö., Bátaszék.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Földet akarok vásárolni, a földet a tulajdonos közvetítőnek adta át, aki az eladásért tőlem is közvetítési díjat követel. Van-e ehhez joga? (G. A., Medgyesegyháza.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Az örökösödési eljárás költségeit bátyám és öcsém helyett kifizettem, hogy az ingatlanra be ne kebelezék. Utóbb a bátyám kifizette a költséget, de öcsém hallani sem akar róla. Mit tegyek? (K. J. 11.325. sz. előfizető.) — **Felelet:** Perelje be öccsét a reá eső költségek erejéig és azután kebelezze be az ingatlan részére, ha nem fizetné ki a költséget.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. emelet 207.) közlése szerint

munkást keresnek,

az alább következő uradalmak és birtokokosok:

1. Csapatosat:

Dr. Mocsáry Sándor gazdasága (Alsószentiván, u. p. Kiskunlacháza, Pest vm.) 24 pár arató-észlőmunkást. — **Tahy Endre** hegyközségi elnök. (Sóstó hegyközség, Szabolcs vm.) részére 150—200 16 éven felüli férfit és nőt szőlőmunkára, sommás hávi fizetéssel. Családok szakmányaiban nyitástól fedésig. Ajánlatok: Budapest, VI., Csengery-utca 39. III. 10. címre. — **Baloghy Béla** (Seregélyes, Fejér vm.) 24 II. oszt. summást kapálásra-egyelésre, gabona, fizezés és élelmezés ellenében. — **Ótvös-könyi bér gazdaság** (Ótvös, Somogy vm.) 24 férfit és 24 leányt, hat havi munkára, aratás, tengeri-, cukorrépa- és burgonyaművelésre. — **Richter Frigyes** szendi (Komárom vm.) gazdaságába május 5-től aratásig 60 munkást, eszéklésre 24 munkást és október 1-től november 15-ig 60 munkást mindenféle gazdasági munkára. Ajánlatok: Budapest, IV., Molnár-u. 20. címre intézendők. — **Fischhof Isidor** mesterberekpusztai gazdaságában (Fejér vm., Felsőgalla) május 10-től július 1-ig tizenhat éven felüli 50—60 II. oszt. munkást tavaszi kapálásokhoz summásnik. — **Adorjáni gazdaság** (u. p. Somogyapáti, Somogy vm.) 18 pár summást május 1-től 6—7 óra, 18 pár aratót, kik aratás előtt két hónapig, mint summások dolgoznak. — **Döry Hugó gazdasága** (Ujdombóvár, Tolna vm.) 25 I. oszt. és 75 II. oszt. summást 6—7 óra. — **Dabasi Halás Kézváros** (Gyón, Pest vm.) 20 hold cukorrépa megműveléséhez 8—10 harmados munkást keres, első kapálástól vagonba rakásig; a beváltási ár (2 P 85 fillér) egyharmadát. Előleg részletekben holdanként ötven pengő. — **Furugó György** (Győrmindszent, u. p. Mezőörs, Győr vm.) 30 I. oszt. és 10 II. oszt. summást 6—7 óra minden gazdasági munkára. — **Grünstein Ödön** (Tornyosnémeti, u. p. Hidásnémeti, Abauj-Torna vm.) 10 pár részese aratót, elsősorban Abauj, Borsód, vagy Zemplénmegyékbeli.

2. Egyeseket:

Gróf Somssich Józsefné (Csór, Fejér vm.) 6 konvenciócs család nagy családdal, évi bér 19 mm. vegyes gabona, 1 m. hold tengeri föld, 1 tehéntartás, kertföld, tüzelő és sertéslegeltetés. — **Baloghy Béla** (Seregélyes, Fejér vm.) földművelésikolát végzett, erélyes, nős ispán; egy gépészi minősítéssel szántáshoz jól értő nős traktorkezelő, M. Cormick-gépész. — **Dr. Teodoróvs Döme** (Félcset, Fejér vm.) egy igaz köcsis 1 évre, 30—40 éves, családos embert, konvencióra. — **Brüll Henrik** malomigazgató (Karcag, Szolnok vm.) egy kertészmindenest. — **Herzeg Imre** (Szentgál, Veszprém vm.) négy pár aratót; egy konvenciócs család és egy félkonvenciócs családért keres. — **Ráksipusztai gazdaság** (Igal, Somogy vm.) egy konyha- és virágkezelőt és méhészt hat óra, nőtlen bentkosztost, ki állandóan a kertben dolgozik. — **Som Imre** (Szentendre, Pest vm.), postafiók: Kállay Sándor földbirtokos (u. címén) egy nőtlen bentkosztos gazdasági köcsist. — **Ráksipusztai gazdaság** (Igal, Somogy vm.) egy saját számmal bíró, szerény igényű, konvenciócs faragó-bognárt. — **Csobjai Gyula** gazdasága (Csobaj, vasuti áll. Tarcal) két nős, hosszabb gyakorlattal bíró gözekeftűt és egy nős, egyszerű kertész, ki maga is dolgozik. Mind éves konvencióra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. S., Esztergály: Rejtvénye jó; közölni fogjuk. — **I. S., Tiszszentimre:** Válogatunk belőlük. — **Ifj. P. Gy., Sajóhábonny:** Egy kis átalakítással közölhető. — **N. J., Pálmonostora:** Legközelebb sor kerül Önré is. — **N. L., Dunaremeté:** Közlünk ezekből is. — **Cs. F.-né, Ivancsa:** Sor kerül rá. — **I. L., Beled:** Megüri a mértéket. — **K. Gy., Zagyaróna:** Jó. — **F. M., Berkesd:** Mindkettő bevált. — **Sz. Gy., Cserdi:** Az adóhivatalokra vonatkozó már megjelent lapunkban a másodikát közölni fogjuk. — **V. P., Verseg:** Legszívesebben köszönetünket küldjük szép előfizetőgyűjtő munkájáért. Kérjük, továbbra is támogatni lapunkat. — **F. J. és L., Felsőörszény:** Valamelyiket közöljük. — **Ifj. T. J., Cserháthalas:** Ez a rejtvény talantul ismert; mást kérünk. — **K. J., Hajdúszoboszló:** Több jó van köztük. — **H. Gy., Nagybátány:** Csak a pontrejtvény közölhető. A tréfa közzismert. — **T. E., Hottó:** A tréfák — sajnálatunkra — nem közölhetők. Mást kérünk. — **Ifj. Sz. I., Sormás:** A második tréfa közölni fogjuk. — **Ifj. V. I., Tiszszentimre:** Közölünk belőlük. — **E. H., Pécs:** Rejtvényeiből közlünk. Többi munkájára később küldünk választ. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

H ásvány I gyo gyo
(á = a)

(Beküldte Farkasdy Jolán és Lajos Felsőgörzsönyből.)

2. Pontrejtvény.

H . s . e . m . g . a . o . s . á . f . l . á .
a . á . á . a .

(Beküldte Vig Lajos Mihádról.)

3. Szórejtvény.

é & felé
 é felé
 é felé
fel é felé felé

(Beküldte Hanzséros Béla és Imre Fertőszéplakról.)

4. Szórejtvény.

himsertés **Száva**

(Beküldte Makrai Simon Gadnáról.)

5. Szórejtvény.

fel ellentéte I 2 x b a

(Beküldte Nagy Lajos Dunaremetéről.)

6. Szórejtvény.

Ház old (l) szalma

(Beküldte Kovács Lukács Kisújszállásról.)

7. Pontrejtvény.

O . z . á . y . o . r . j . t . k

(Beküldte Huszka Juliska Pálmonostoráról.)

8. Szórejtvény.

Lóg &

(Beküldte Marton Károly Csikóttőtről.)

9. Szórejtvény.

„Egész uton hazafelé“ NY
nagy szoba (-e) L É S

(Beküldte Márty József Orosztonyból.)

10. Szórejtvény.

férfi **December 22** **március 20**
E

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

11. Betűrejtvény.

R ∴ ∴
 ,

(Beküldte Vallyon Évi Leányágról.)

12. Betű- és szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ E D D N Y
(é = e) D D D

(Beküldte ifj. Oborni Dénes Cserháthalápról.)

13. Számrejtvény.

15. 30. 28. 1. 26. 4. 27. 12. Nem gyávaság.
16. 3. 20. 14. 9. 23. 19. 10. Nem okos.
18. 25. 24. 21. 29. 17. Rossz szokás.
5. 31. 6. 8. 22. Nem barát.
2. 11. 7. Nap teszi.
13. Egy betű.
1-31. Megszivlelendő igazság.

(Beküldte Szilágyi Gábor Biharerecskéről.)

14. Pontrejtvény.

S . r . t . m . b . r .
á . j . b . a . m . n .
a . ö . k . t

(Beküldte Illés Ferenc Gamásról.)

15. Szórejtvény.

rét S S S S S S S

(Beküldte Brücher József Mezőberényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 20-ik számban közöljük.

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Félek az Isten haragjától.** 2. Szórejtvény: **Borban a bu megbetegszik.** 3. Szórejtvény: **Nem nősilók.** 4. Szórejtvény: **Szerszám.** 5. Számrejtvény: **Az elnémult harangok.** 6. Pótlórejtvény: **Géppuska.** 7. Szórejtvény: **Három hét 21 nap.** 8. Szórejtvény: **Kecksemét.** 9. Szórejtvény: **Sósborszesz.** 10. Szórejtvény: **Egérfogó.** 11. Pontrejtvény: **Lesz még kikelet, Kolozsvár felett, ha elpusztul karmaink közt a hollósereg.** 12. Szórejtvény: **Nem! Nem! Soha!** 13. Szórejtvény: **Cseresznye.** 14. Betű- és szórejtvény: **Tekintetes.** 15. Szórejtvény: **Lovarda.** 16. Pontrejtvény: **Régen veri már a magyart a teremő.** 17. Szórejtvény: **Medvevadász.**

Helyesen megfejtették: Ifj. Szücs M. Sámuel, Megyeri Lajos, Jankech István, Németh Pál, Péter Teruska, Vitézi Kaszinó (Nagyköri), Görbe Mancsi, Gachal Annuska, Vincze László, P. Szücs János, Hanzséros Imre és Béla, Márty József, Illés Idus, Wessely Mihály, Kazareczky Gyula, Kondacs Mariska, Skinta J. Ferenc, Szabó Istváné, Ifj. Zsíros József, Csizmadia Dániel, Karli Etuska, Gere Ferencné, Jankeh Veronika, Farkas Mihály, Tóth S. András, névtelen, ifj. Tóth János, Nagy Lajos, Jóféjű Rozália, nemes Nagy Lajos, Dombó Sándor, ifj. Dombó Lajos, Kovács Mariska, Lipták László, Szabó László, Református Polgári Olvasókör (Bicske), Nagy Juliska, Ladányi Miklós, Soltész Rudolf, Huszka Juliska, Düh Mariska, ifj. Bersenyi Sándor, Takács Lajza, Szilágyi Jenőné, Tóth Pál, Marton Károly, Imre Sándor, Balogh Eszter, Nagy Lajos, Makrai Simon, K. Nagy Etelka, Kovács Lukács, Horváth György, ifj. Prókay Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: **Horváth György (Nagybátony), Tóth S. András (Orosháza), Jóféjű Rozália (Szentmártonkúta), Görbe Mancsi (Kiskirályás)** és **Soltész Rudolf (Tiszóás).**

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április 28-án, vasárnap.

Nincs vásár.

Április 29-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Arló, Acsa, Balatonkiliti, Bácsalmás, Bába, Bonyhád, Büssli (sertésvásár bizonytalan), Dombrád, Hosszúhetény, Istvándi (sertésvásár bizonytalan), Kiskőrös, Komárom, Bőlece, Kőtelek, Mór, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Sárosp, Sellye, Szikszó, Tiszanána, Tolna, Vámospercs, Veszprém felsőváros, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — **Ló- és marhavásár:** Hatvan, Devecser, Zirc.

Április 30-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Jászszentandrás, Vésztő, Devecser, Hatvan, Zirc. — **Ló- és marhavásár:** Bicske.

Május 1-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Gyékényes, Jánosháza, Kaposvár, Majs, Marcali (sertésvásár bizonytalan), Nagylengyel, Nyárad, Nyírlugas, Sárrétudvari, Tapolca, Tököl. — **Kirakodóvásár:** Bicske. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd.

Május 2-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Encs, Hetes (sertésvásár bizonytalan), Kecksemét, Ónod, Pellérd. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Celdömölk, Tiszafüred. — **Ló- és kirakodóvásár:** Nagy-ésákány.

Május 3-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Jászjákóhalma, Tótszerdahely (sertésvásár bizonytalan), Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Mezőtúr.

Május 4-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Kémes, Mezőkovácsháza, Zalabaksa (sertésvásár bizonytalan), Karád (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Mezőtúr.

A HOLT KÉZ.

BÜNYGI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(11. Közlemény.)

— Uram, talán menjünk valahová, nekem nem tesz ez a szoba. Itt a falnak is füle van, már pedig nem szeretek idegenek számára nyilatkozni.

Előre ment s a többiek engedelmesen követték. Átmentek az ebédlőn, a szalonon és Mary kis kéktapétás szobájában állapotott meg a kis társaság.

Ott leült az egyik selyem karosszékre a furcsaruhas Hahn s a többiek körülötte helyezkedtek el. Hahn arcán gunyos és fölényes mosoly jelent meg:

— No, azért nem olyan nagy a baj. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy tudom a házat, vagy ha a házat nem is, de legalább azt a háztömböt, ahol Mary kisasszony e pillanatban lehet.

A nadrágzsebébe nyult s onnan egy revolver, egy sötétbarna üveg, egy kis dróttekeres, egy kis lila selyemdarab s egy pár ócska és piszkos keztyű közül kihalászott egy kis gyűrött papirszedet.

A többi holmit visszarakta a zsebébe, a papirdarabkát pedig mosolyogva és tempós nyugalommal kitergette a térdén. Egy ócska villamosjegy volt, amelynek hátán furcsa ákom-bákomok voltak felrajzolva.

— Ebből ugyan önök nem sokat sejthetnek, pedig a helyzet kulcsa fekszik önök előtt. Ez itt az East Side egyik utcaszöglete a Hudson felőli részen s értesülésem szerint itt van a gonosztevők egyik buvóhelye, amelyről pár órával ezelőtt még senki sem tudott semmit. Egy magánelmegyógyintézet van itt, amely összeköttetésben van még másik két házzal, úgy, hogy három kijárata van. Az autó, amelyen Miss Burtont elvitték, az elmegyógyintézet kocsija, egy zárt, sötétzöld kocsis, olyan, amilyen százával futkos Newyork utcáin. Pár órával ezelőtt még semmit sem tudtam sem az elmegyógyintézetéről, sem erről a háztömbőről, mindez csak puszta feltevés volt a nyomozás ezer és egy szála közül s az egészre ügyet sem vettem volna, ha érkezésemkor meg nem látom a másodpercek alatt tovarobogó betegszállító kocsit. Akkor még nem tudtam, miről lehet szó, most azonban, amint értesültem Miss Burton eltűnéséről, rögtön világos előttem minden. Hogy miként szöktették meg? . . . A mesterséges rövidzárlat és a villában minden óvintézkedés dacára nagyszerűen elrejtett egy-két gazfickó, tökéletes munkát végeztek. Most már értem az összefüggést és biztosra veszem, hogy Miss Burton rövid időn belül szabad lesz.

— Node, Mr. Hahn, — vágott közbe Watson — nem volna az sokkal egyszerűbb, ha most rögtön megrohamozná a rendőrség a kérdéses háztömböt és kiszabadítaná Miss Burtont?

— Hogy gondolja ezt, kedves Watson? Elsősorban is valószínűtlen az, hogy olyan gyorsan tudjunk intézkedni, hogy a gonosztevők valamilyen hátsó vagy titkos kijáraton ki ne vigyék Miss Burtont. Itt csak ravaszsággal érhetünk célt, ha azt akarjuk, hogy tul ne járjanak az eszünkön. Hisz, hogy egyebet ne említsek, ha erőszakot alkalmazunk, könnyen veszedelemben foroghat Miss Burton élete s ezt ugyebár, ön sem akarja?

— Isten mentsen meg ettől! De én úgy gondoltam, hogy a gyorsaság mindig eredményesebb szokott lenni, de most látom, hogy önnek igaz a van. Várom az utasításait és állok rendelkezésére.

— Köszönöm, vártam ezt a választ. Ne szaporítsuk a szót, az előbb, amint odakint mondtam a hallban, részben azok számára szól, akik az egyik csillárban elrejtett mikrofonon keresztül valószínűleg kihallgatták a beszélgetésünket. Mikor ide bejöttünk, talán önök is észrevették, hogy az ajtó faragványai mellett végighúzódo vékony se-

lyemdrótot eltéptem. Bajosan hinném, hogy két készülék is lenne ebben a szobában. Talán keressük meg . . .

A három férfi álmélkodva nézett a detektivre, aki pár perces kutatás után diadalmasan mutatta fel a kandallóban elrejtett parányi készüléket, melynek selyemzsinórja szabályszerűen elvezetett az ajtóig, ahol azonban Hahn keze pár percel előbb eltépte.

— Sajnos, az előbb a hallban későn vettem észre a csillárban nyugvó apró készüléket, amely az egyik körte mögött van elrejtve. Nem is kell azt háborgatni, hadd higgyék ezek a barmok, hogy tuljártak az eszemen. No, de utolsó volt, esküszöm . . . — s egy szitkot nyomott el magában.

— Hanem, hogy ne vesztegessük az időt, — folytatta emelt hangon a detektív — ön azonnal elmegy a rendőrségre és jelentést tesz az esetről. Hogy velem mi lesz, az azal ne törődjön. Holnap reggel jelentkezni fog önnél egy házaló, akit ön nem dob ki. Venni fog tőle egy ébresztő órát, amely azonban nem fog járni. Vagy az is lehet, hogy járni fog. Mit tudom én. A számlap alatt azonban ott lesz a holnapra szóló üzenetem, amely az ön holnapi tennivalóit fogja tartalmazni. Jó éjt, uram, az idő pénz.

Fogta ütött-kopott keménykalapját, fejébe csapta és távozott. A többiek álmélkodva néztek utána . . .

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

A rátartí kisbíró.

Kóbor cigányok érkeztek a faluba. Utasítja a bíró a kisbíró, hogy terelje ki a cigányokat a faluból. Amire a kisbíró így felel:

— Bíró uram! Ha én minden cigányt kitelelek a falukból, akkor én csak magam maradok ám a faluban!

(Beküldte Rábaközi.)

Adósság.

Egyik: Tudod-e, pajtás, mikor van az ember föllig adósságbán?

Másik: Nem tudom.

Egyik: Akkor van, mikor hitelbe vett kalapot tesz a fejére.

(Beküldte Péter Teruska Kozármistonyból.)

Az erőszak.

— Te, nézd, az a fiatalember tegnap erőszakkal megcsókol.

— Hogyan lehetséges az, hiszen sokkal kisebb, mint te?

— Hát lehajoltam neki!

(Beküldte Oborni Dénés Cserhátaláról.)

Megmagyarázza.

— Tudod-e, sógor, miért ragasztják ide ezeket a plakátokat?

— Hát nyilván, hogy el lehessen olvasni őket.

— A fenét. Azért, hogy le ne essenek.

(Beküldte Papp Lajos Kiskorpádról.)

A vers.

Szerkesztő: Versei általában jók, csak egy kicsit döbögösek.

Költő: Nem esoda, kérem, omnibuszban irtam.

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

A szerencsétlenség.

— Hallottad-e már, a Samu megúszott?

— Jaj, jaj!

— Mi az, miért jajgatsz?

— Hogyne, mikor mindig szerencsétlenségről beszéltél.

(Beküldte Ádám Sándor Sajómereszéről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 22-én.)

Gabonatözsde.

Készárúpiac.

A készárúpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavidéki 77 kg-os 25.35—25.55, 78 kg-os 25.60—25.80, 79 kg-os 25.90—26, 80 kg-os 26.05—26.15, felsőtiszai 77 kg-os 25.10—25.30, 78 kg-os 25.35—25.55, 79 kg-os 25.65—27.75, 80 kg-os 25.80—25.90, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.95—25.15, 78 kg-os 25.20—25.40, 79 kg-os 25.50—25.60, 80 kg-os 25.65—25.75, pestvidéki 77 kg-os 25—25.20, 78 kg-os 25.25—25.45, 79 kg-os 25.55—25.65, 80 kg-os 25.70—25.80. — **Rozs** pestvidéki 22.30—22.50, más 22.30—22.50. — **Árpa** elsődrendű 26.50—27, közép 26.25—26.50, sörárpa felvidéki 28—29, egyéb 27—27.50. — **Köles** 27.50—28.50. — **Zab** elsődrendű 26—26.50, közép 25.50—25.80. — **Tengeri** tiszai 29.20—29.40, egyéb 27.40—27.60. — **Korpa** 18.50—18.75 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban októberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak októberben kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 24.80—24.81, októberre 26.21—26.22. — **Rozs** májusra 22.13—22.14, októberre 23.32—23.33. — **Tengeri** májusra 26.80—26.81, júliusra 27.32—27.33 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonatözsde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi buza és rozs névvel jelzi. Az 1929. évi április 23-án az új buzáért 26.21—26.22 pengőt, az új rozszért 23.32—23.33 pengőt fizettek métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A magidény, mint előrelátható volt, a hűvös időjárás által hosszabb időre terjed, mint más években és még élénknek mondható. **Lóheremag** iránt továbbá is érdeklődés mutatkozik, az árak nem változtak. **Lucernamag:** Külföldről jobb a kereslet, a mult heti áron néhány tétel elkelt. **Tavaszi búkköny:** A készletek elfogytak, olyanra, hogy a kereslet nem volt kielégíthető. **Moharmagnak és kölesnek** rendkívül nagy kereslete van, elsősorban csekélyek a készletek, utóbbinál a szükséglet kielégíthető lesz. **Takarmányrépamagvak** irányzata továbbá is igen szilárd, a német termelők jegyzésével jóval magasabbak, mint a belföldiek. — **A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének** hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként, nyersárúért, Budapesten: Lóheremag 140—150, lucernamag 130—145, nyulzapuka 130—145, baltacim 58—62, tavaszi búkköny 42—44, kendermag 42—45, vörösköles 31—32, csillagfűrt 25—26, napraforgó, fehér 50—52, napraforgó, vegyes 27—28 pengő.

Házilipari nyersanyagpiac. Irányairalat métermázsánként a feladóállomásokon a következők: Tiszai zöldvessző 5—6, nemes zöldvessző 6—7, fehér és főzött tiszai vessző 33—35, nemes fehér és főzött vessző 37—39 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyúlt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, kettes főzöliszt 38—42, négyes, kenyérliszt 37—40, hatos 36 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmanypiac. Árpakorpa 22.50, borsókorpa 23, buza-konkoly 20.50, buza-korpa 19.50, buzaaktakarmanypiac 22.50, gabonamészék, száritva 23, konkolydara 22, köleshéj, darálva 12.50, lenmag-pogácsa 33, napraforgópogácsa 27.50, repecpogácsa 25, répaszelet, száritott 19, rozskonkoly 20.50, rozskorpa 19.75, rozstakarmanypiac 22.50, szőlabab-pogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak. Nyári rózsaburgonya 26—28, ősi rózsaburgonya 18—22, Ella burgonya 17—21, étkezési Wohltmann-burgonya 12—13, fehér burgonya 13—14 pengő métermázsánként.

Takarmanypiac. Réti széna elsődrendű 6 16—17, réti széna másodrendű 6 12—15.50, harmadrendű, csomagolásra 10—11, lucerna-széna 14, alomszalma elsődrendű 4.70—5, másodrendű 4 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopos: elsődrendű 1.16—1.28, kivételesen 1.36, másodrendű 1—1.12 pengő kg-ként elsőszuliban, 3 darab gödlye 26 pengő lábon.

Vágómarhavásár. Ökor legjobb 96—116, kivételesen 124, közép 72—94, gyenge 56—70, bika jobb 96—106, közép 86—94, gyengébb 72—84, tehén legjobb 92—108, közép 62—90, gyengébb 44—60, bivaly 40—70, növedék 68—88, kicsontozni való 32—40 fillér kilogrammonként elsőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsődrendű belföldi jármosókör (tarka) 0.94—1, elsődrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.92—0.94, 1½—

2 éves üszök 0.92—0.96, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, friss fejős tehén 1.40—1.50 pengő kilogrammonként elsőszuliban.

Sertés vásár. Könnyű sertés 156—172, nehéz sertés 176—180 fillér kilogrammonként elsőszuliban.

Gyapju. Az elmúlt hét folyamán új-gyapjában a forgalom kissé megélénkült, az árak azonban nem változtak. Finom szövetyapju 2.50—3, közepminőségű szövetyapju 2.40—2.60, jó minőségű fésűsgyapju 2.40—2.70, közepminőségű fésűsgyapju 2.30—2.50 pengő kilogrammonként. Közepminőségű 6-gyapjuért átlag 2.40 pengőt fizettek kilogrammonként.

Nyersbőrpiac. Marhabőrökben változás csak annyiban következett be, hogy újabb megbeszélések alapján megállapították az átvételi súlyt. Fizettek tarka ökor és tehénbőrökért 35 kg.-ig 1.40, 35—49 kg.-ig 1.20, 50 kg.-on felül 1.10 pengőt. Magyar bőrökért 35 kg.-ig 1.30, 35—49 kg.-ig 1.10, 50 kg.-on felül 1 pengőt. A jegyzések vágóhidli jegyzéseknek megfelelően a következőképpen alakultak: dunántúli marhabőr 1.50, duna—tiszaközi 1.45, tiszántúli 1.30 pengő kg.-ként sőtémestem mérve. — **Pittlingben** nem volt üzletkötés. 20 kg. súlyig most már nem lehet többet elérni 2.05—2.15 pengőnél. — A **borjubőrpiac** teljesen változatlan. A csarnokokban és a vágóhidon 2.40 pengőt fizetnek, míg a kereskedelmi forgalomban a budapesti vágatású és itt tároló borjubőrökért 2.80—2.85, a jobb vidéki borjubőrökért 2.65—2.70 pengőt fizetnek kg.-ként sőtémestem mérve. A silányabb vidéki áru megfelelően olcsóbb. — A **lőbőrpiac** nagyon nyomott. Mészáros lőbőrök Budapesten 220 cm.-en felül 22—23, vidéken 20—22, kereskedelmi áru ab vidék 220 cm.-en felül 20—21, 200—220 cm.-ig 18—19, 180—200 cm.-ig 15—16, prima száraz lőbőr 15—16 pengő darabonként. — **Juhbőr.** A kereskedők változatlanul 1.80—1.90 pengőt fizetnek. Goromba juhbőr alig kerül piacra és ezért a cikkért 2.30—2.40 pengőt fizetnek. — **Báránbőrök** a 6.30—6.50 pengős vágóhidli, illetve csarnoki jegyzés érvényben maradt, míg a vidéken 10—11 pengőt fizetnek a száraz bőrökért. A tarka és a goromba mindkét fajtánál 50 százalékkal olcsóbb. A smási darabjéért 50—60 fillért fizetnek. — **Kezkebőrben** nagyon nyomott az irányzat, kecskebőrét és héberlingért vegyes tételekben, most már nem fizetnek többet 4—4.50 pen-

Fogfájásnál,

esonthártyagyulladásoknál a néha elvisehetatlanság fokozódó kinok enyhítésére nincs gyorsabban és biztosabban ható segítőszertünk, mint a valódi

Diana-sósorszesz

Ha a fájdalmas foghöz enyhén bedörzsöljük, vagy a szagatást okozó odvas fogba Diana sósorszeszsel átitatott tiszta gyapotot (vattát) gyömszőlünk, percek alatt bekövetkezik a megkönnyebbülés. A száj öblögetése langyos sósorszeszes vízzel szintén jótékony megnyugtató hatást gyakorol a sajtó fogidegekre.

gónél. — **Gidő.** A szakemberek megállapították, hogy az idei gidőbőr sokkal gyöngébb minőségű a tavalyinál, ami a nagy hidegekkel magyarázható. A gidőbőrök ára 1.60—1.80 pengő közt megmaradt.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastagfűszin, felsál, fehépecsenye, gömbölyű felsál 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—300, gulyásnak való hus 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhus.** Felszeletelt comb 260—440, rútínvaló 180—360, pörköltnek való 140—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhus.** Juhcomb 200—260, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 120—180, bárányhus, hátulja 220—300, eleje 160—220 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hus.** A nyílt piacokon: Friss karaj 260—380, friss comb, tarja, lapocka 250—320, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 100—160, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, vidéki 280—420, olvasztanivaló szalonna 230—256, sózott kenyérszalonna 240—260, füstölt 160—360, háj 250—280, zsiros tepertő 200—260, helybeli sertészsír 240—280 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 350—700, csirke 200—400, káppan 400—900, ruca 700—1200, lud 300—400, pulyka 280—380 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 260—350, csirke 300—450, hizott ruca 320—420, sovány 260—280, hizott lud 300—400, sovány 280—300, pulyka, hizott 280—380, sovány 240—260, ludmáj 500—1600, ludzsír és háj 400—480, ludaprólek 200—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—12, főzőtojás 9—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Vaddisznógerinc 360, comb 360, többi része 80—300, szalonna darabja 380—400 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 500—1000, csuka 240—380, ponty 220—340, kárász 140—200, compó 180—280, apró, kevert hal 120—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—40, lefőlözött 16—20, joghurt 100—170, tejszín 350—360, tejföl 180—200, centrifugált teavaj, tömbben 500—580, 10 dkg-os csomagolásban 560—640, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 400—460, juhvaj 460—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—90, juhturó 300—360, keverturó 240—300, liptóturó 340—380, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 340—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 90—140, hántolt egész borsó 110—160, feles 80—130, fehér, aprózemű bab 100—160, nagyszemű 100—180, szines 90—130, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—50, petrezselyem kilogrammja 40—80, zeller kilogrammja 40—80, őszifajta kalarabé kilogrammja 50—80, kevert zöldség 40—80, vöröshagyma zöldjével esomója 8—10, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—26, fokhagyma kilogrammja 60—90, cékla 26—46, savanyított fehérrépa 56—68, hazai fejeskáposzta 30—50, kolkáposzta 40—80, vöröskáposzta 30—70, savanyított káposzta 60—68, rózsaburgonya 28—36, közönséges 15—20, Ella 24—28, kifli 36—46, tömör csiperpegomba 360—600, szárított gomba 2800, fekete retek kilogrammja 50—80, hónapos retek esomója 20—80, uzorka, ujdonság 350

200, csirke uzorka 150—200, vizes 120—140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, sóska 300—500, tisztított paraj 40—100, szemes 20—50, főzött paradicsom literje 100—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—200, közönséges 70—150, hazai aszaltszilva 70—120, szilvaiz 120—160, gyümölcsliz, 140—320, télire eltett szőlő 300—380, nagy papírhéjú dió 150—160, keményhéjú 80—150, dióhéj 40—560, héjazott mogyoró 340—460, héjazott mandula 580—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—720, féledes, gulyás 500—600, rózsapaprika 360—500, erős 280—360, kereskedelmi 180—260, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 240—260, házi szappan 140—160, közönséges háziszappan 96—140 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 10—12, édes nemespaprika kg.-ként 5.45—5.75, féledes paprika kg.-ként 4.80—5, rózsapaprika kg.-ként 3.20—3.40, másodrendű paprika kg.-ként 1—1.40, harmadrendű paprika kg.-ként 0.50—0.70 pengő. **Kalocsán:** Édes nemespaprika kg.-ként 5.30—5.50, rózsapaprika kg.-ként 3.40—3.70, másodrendű paprika kg.-ként 1.60—2.60, harmadrendű paprika kg.-ként 0.60—1.10, esővespaprika kg.-ként 2.80 pengő.

Fapiac. A fenyőfapiac változatlanul üzletlennel, az árak eddigi színvonalukon mozognak. **Tüzifában** rendkívül élenk kereslet észlelhető amennyiben a készletek száraz tüzfában teljesen kimerültek. Az egyesült szlovenszki és erdélyi tüzfatermelők száraz bükkhasábfáért budapesti paritásban 345—350 pengőt kérnek vagyonként; belföldi száraz bükkhasáb a feladóállomás fekvése szerint 225—260 pengő, 10.000 kg.-ként a feladó állomáson. **Keményfában** az üzletmenet ugy nálunk, mint a külföldön nagyon gyenge.

Szesz és szeszestalok. A gyümölcspálinkaüzletben a kínálat főleg törkölypálinkában volt élénkebb. Jegyeztek törköly 3.80—4, szilvrium (nyári áru) 4.80—5, kék áru 6—6.20, borpárlat (új) 4.80—5 pengő ab termelő állomáson 10.000 literfokont, plusz 2 százalék forgalmi adó.

Idegen pénzek vételi és eladási ára április hó 22-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.73 (5.75); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 110 (111) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh-korona 16.93 (17.01); szerb dinár 10 (10.06); román lei 3.37 (3.41); lengyel zloty 64.15 (64.45); osztrák schilling 80.35 (80.75); olasz lira 29.85 (30.10) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30), ezüst egykoronás 0.42 (0.43), ötkoronás 2.16 (2.32); forintos 1.10 (1.20) pengő. Szinarany kilogrammja 3830 (3836), színezüst 104 (105.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérintő „Ratinol“

sváb, ruszní-, csótány-hangya stb. irtószerek,

biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utávétel szállítja.

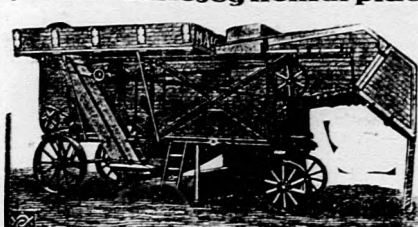

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Murányi-utca 36. szám.

Amerikai fehér Leghorn, kitünő tojó, 30 darab, g a z d a s á g felosztása miatt jutányosan **eladó.**
CINKOTA,
Árpádtelep, Kossuth-u. 6.
BODICZKY EMILIA.

SZAKORVOSI RENDELŐ
VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókuossal szemben).
Rendelés egész nap.
vér- és nemibetegék részére. Étiisztvalvansoltás.

Az államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép.
Nagy teljesítmény mellett, szemvesztéség nélkül placképes gabonát szolgáltat
Gőz-, benzin- és szívólokomobilok, löherefejtők és kazalozók stb.
TRAKTOROK
és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legkiválóbb gyártmányú **mezőgazdasági gépek és eszközök** állandóan raktáron vannak.
A Magyar Királyi Állami Gépgyár Vezérügynöksége, Budapest, V. kerület Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság Vilmos császár-ut 32.

Árajánlatokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál: